

Értesítések

ESÍTÉS
Munkáknak montiro-
aranyozását és javi-
andó kiállítás. Som-
lulu Maniu.

es szép művészi ké-
sékelt áron, ugy ke-
n megnyitl Orgona-
dinand 25. szám.

ajour és plissé! Uj-
fehérneműre is szé-
imzőszalonban, Kos-
melet (voit Unió u.

abb napiáron vesz
rugyár. Kornis ueca
illett.

milyen mennyiségben
idea. Francia sor 12.

porozott szoba kiadó.

nyekén száraz pince-
keresek. Cim Hosz-
let.

hímezéseket. Thora-
diszásokkal, selyem
legművészebb ki-
mellet készit Jakobi-
si (Hosszu ueca) 19.

szeregysszony állást
perfekt főzőné.
leul-Silvanei. Str.

Mirjam vasalónak.
váznál Hosszu ueca

il bevezetett és ki-
vállalatához 300.000
res, esetleg más el-
há. A vállalat nyitl
tlen közelében van.
esre felvilágosítást
Malom ueca 16-a.

meleg, 1200 lejért
5-a. Rothmann.

—200 literig ven-
tudolf Mosse Cluj.

ol Jehuda
ABC kapható
zweig Cluj

nyvek
mentaleszek
— Gyári árak!

AZAT
gyesület asztalos is-
keres. Szükséges is
technologia és rajz-
Zeit" napilaphoz
dt 96. D. Polennar

megbízható
IR szükségletét be-
szerezni, irja
rajzánlatot

IN orth. kóser
ól Oradea, Saguna 6.
1912
zton saját bódában.

észközök,
gyéb acél-árak.

és az összes
és eszközök.

XIII. EVF. * SZAM 274
(10) — Kolozsvár, 1930
december 14 Vasárnap
5691 ÉV - Kiszlev 24

Az Uj Kelet az egyetemes erdel
és bansági zsidóság politikai
napilapja
Cikkeink utannymoasát e
forrás megjelölésével
meg
Kéziratokat nem k
megörzésükre nem vállalkoz.

Taxa
platife t.
No. 222

Ara 5 lej

UJ KELET

Ramsbacher Robert

ZSIDÓPOLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ueca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egész évre 1150 lej
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

**KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:**
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel

A mindenható állam

Írta: Dr. LIGETI SÁNDOR

Nagyrománia fennállása óta talán még egy kormánynak sem okozott annyi gondot a költségvetés összeállítása, mint a jelenleginek. Alkudozások és büvészkedések után is csak kifulladásra érték utól a bevétel számoszlopai a kiadások magasságát, erőltetett és keresett műveletek árán és kérdés, hogy a költségvetés megszavazása után meginduló perceptormunka minden kiméletlensége mellett is át tudja-e majd valósággá változtatni az előirányzott állami bevételek fantasztikumát. Mert erőltetett és egészségtelen munka volt a jövő évi budget felállítás, az lesz keresztülhajszolása is a parlamentben, de még inkább az lesz, ha majd el kezdenek forogni a pénzügyigazgatás hatalmas kerekéi, melyek — ha a gazdasági viszonyok nem változnak — a végén bizony üresen fognak forogni tengelyeik körül.

Egy ideális államban — vajjon hol van ilyen — a pénzügyminiszter számbavesszi az állam tényleges szükségleteit és ezeknek fedezésére keres bevételi forrást. Melyek ezek a tényleges szükségletek? Azok, amelyek a lakosság békéjét, zavartalan munkáját biztosítják az állam részéről, melyeket a kollektivitásnak kell magára vállalnia a kollektivitás érdekében. Világos tehát, hogy a bevételi forrásokat is úgy kell megtalálnia, hogy az adók és egyéb közterhek ne ártsanak az állam polgárainak és ne tegyék őket olyan erőtelennek, hogy a terhek alatt összeroskadjanak. Ha egy nagy betegét vértömlesztéssel akarnak meggyógyítani, az orvosok sohasem vesznek el annyi vért, hogy az, aki a vért adja, abba belepusztuljon.

Sajnos, mi nem élünk ebben az ideális államban. A mi sajtónk rendszeres haditudósításokat közöl az utóbbi években az „adófrontról”, ahol ezren és ezren vérezték el azért, mert a kirótt adók nem álltak arányban fizetőképességükkel, mert az egyes adók progresszivitása gyenge volt s a közvetett adók és különösen a fogyasztási adók igazságtalan volta éppen a gyenge elemeket sújtotta. Nyilvánvaló, hogy ez a helyzet csak úgy állhatott elő, ha a mi, éppen nem ideális pénzügyminisztereink a költségvetés összeállításánál nem az ország tényleges szükségleteit, hanem egyéb különleges célokat is követtek, ugynevezett „magasabb érdekeket”, melyeknek nyugodt lélekkel áldozták fel ezt az egyetlen, ami pedig minden budgetnek alátámasztása kell hogy legyen.

Ezek a költséges „magasabb érdekek” nem a kollektivitásnak kellettek. Igen tekintélyes és magas filozófiával, melyet esalhatatlannak kell tekinteni, az összslakosság érdekeitől függetlenül egy minden kollektivitás fölött lebegő állam igényeit határozták meg, úgy, hogy ezek az igények teljes ellentétben lehetnek a polgárság érdekeivel és hogy elsősorban és mindenkifelett és minden áldozatok árán is ezek elégiendők ki. A mindenható állam fikcióját teremtették meg, mely az alattvalók vérevel, pénzével és idegeivel pápállkozik olyanformán, mint ahogy valamikor klasszikus jogászok a jog fikcióját ezzel a bölcs mondattal teremtették meg: fiat justitia, pereat mundus!

Nehogy félreértés adódjék, nem a háborúra gondolok, mikor magasabb érdekekről beszélek. Ambár bizonyos, hogy a háboru okozta helyzet is nem kis gondot okozott pénzügyminisztereinknek. Azt mondta egy híres közmondás, hogy a háboru története ez az államadósságok története is. S ez

megközelíti az igazságot. A költségvetés kiadásainak nagyrésze vagy háborus adósság törlesztésére vagy egy új háboru előkészítésére szolgál. Illusztrálja ezt eléggé a pénzügyi és hadügyi tárca kiadásainak két óriási tétele, amelyek az egész költségvetés nagyobbik felét teszik. De itt igaz van *Humenak*, a nagy angol bölcsnek, hogy a modern népek háboruszkodása olyan, mintha egy porcellánboltban verekednének. A sebekkel, amelyeket kapnak és adnak, nem sokat törődnek, de az összetört porcellánt okvetlenül meg kell fizetni a verekedőknek.

Gondolok azonban arra az óriási kiadási tételre, mely minden minisztérium költségvetésében a személyzeti kiadásokra van szánva. Tíz év alatt olyan nagy tisztviselői létszám fenntartásáról gondoskodtak felelős politikusaink, amelyet a lakosság számához viszonyítva, csak kevés állam engedhetett meg magának. És bár ezirányban a sajtó is, a közvélemény is állandóan gyakorolt kritikát, ígéretek nélkül kevés történt. Voltak, akik azzal indokolták a magasabb szükség-szerűséget, hogy román néposztályt kell teremteni. Voltak, akik a túltengő bürokratizmust a demokráciával együtt járó szükségességnek tekintették, holott a demokráciának sokkal jellegzetesebb következményei maradtak megvalósítatlanul. És végül voltak, akik nyíltan beismerték, hogy a kormány a tisztviselők tömegének növelésével politikai céljait szolgálja s mert pártkormány, saját pártbíveinek jutalmazására használta fel a stulumokat.

Ennek a politikának azonban, amint ismeretes, rossz következményei lettek, különösen pénzügyileg. Egy külön osztály: képződött, amely jövedelmi forrásában az államra támaszkodva, mindenképpen biztosítani akarja magának ezt a forrást s elleneszeget minden olyan törekvésnek, amely sorait megbolgatni kívánná. Valóságos „osztályharc” folyt a költségvetés összeállításánál, a tisztviselői létszámának apasztása és fizetések leszállítása miatt s magától kínálkozik az a megállapítás, hogy most a proletáriátus és a burzsoázia osztályharcába beleszólt egy harmadik osztály is, a funkcionáriusoké, mely az állam létezését öncélnak tekintve, létfenntartási érdeket ezzel azonosítja és magát így a kollektivitás fölé helyeztetnek tekintti.

„Az állam mi vagyunk”, lehetne ez az új osztály jelszava, melynek érvényét csak megerősíti az a sok előjog, kiváltság, amely meghazudtolja a hirdett demokráciát.

Soha úgy, mint a mostani budgetnél, nem látszott, mennyire eltávolodott az állam igazi céljától. Ahelyett, hogy a lakosság békéjét és zavartalan munkáját biztosítaná és kiegyenlitené az amugyis nagy gazdasági érdekelletéket, újabb fogyasztási adóemelések, utlevéltaxáknak már egész komolytalan megállapításával igyekszik a keresett, de nem talált pénzügyi egyensúlyt biztosítani. E gyenge, erőtlen intézkedések, melyek hiábavalók is ezenfelül, csak a kollektivitás nagy ellenzését vívják ki s a mindenható állam gyöngyességét mutatják, mint Goethe Zauberlehre-lingje, eddigi politikájával ismeretlen féroket idézett fel s ezekkel ugylátszik, most már nem bír.

Ha leépítenék a mindenható, minde nekfelett való állam fikcióját, ha átszerelnék a politika tengelyét arra a gondolatra, hogy az állam mi vagyunk, mind valamennyien a benneélők, benne lakók s ennek a gondolatra minden konzekvenciájával megközelítenék a tiszta

demokrácia eszményét, akkor kevesebb gondja volna az országnak, kevesebb a pénzügyminiszternek és nem okozna annyi fejtörést, annyi keservet a költségvetés elkészítése, megszavazása és végrehajtása sem. De a mi politikusaink messze vannak még a demokráciától. Aligha is volnának egy véleményen afelől, hogy mi is az a demokrácia. Abban azonban esodálatosan megegyeznek,

hogy sohasem az egész kollektivitás érdekét nézik, hanem mindig egy kisebb csoport érdekeit igyekeznek azzá feltüntetni, éppen úgy, ahogy az állam alatt sem bennünket értenek valamenyünk, akik ebben az országban élünk, hanem egy különérdekű valamit: a mindenható állam nekik oly kedves, rugalmas és mindenre használható fikcióját.

„A népszövetség is zsidó, a liberálisok is zsidók...”

Cuza a kamarában ki akarta fejteni programját,

de Manu lelkész és Madgearu megakadályozták, hogy a békeszerződés revíziójáért küzdő Hitlert dicsóitse

Bucuresti-Bukarest, december 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamarai ülésén jelentetelen felszólalások után Pan Halipa törvényjavaslata nyujt be a népszámlálás céljaira szükséges harmincemillió rendkívüli hitel megszavazására. Ezután áttérnek a napirendre. Toncescu a szónok, majd Cuza professzor emelkedik szó-lásra.

A végzet üldözi Cuza-t és a kamarát

— A végzet üldöz engem — kezdi beszédét Cuza — hogy éppen szombaton kell megtartsam beszédem. (Viharos derűtség.)

Mirescu szocialista: Minket is a végzet üldöz, hogy végig kell hallgatnunk magat! (Nagy taps.)

Cuza: Egyedül képvisele a keresztény ligát ebben a parlamentben.

Egy hang: A Vaszgárdát is egyedül képviseli!

Mirescu: Csak maga egyedül képes ilyen pártot képviselni.

Voitescu többségi figyelmezteti Mirescut, hogy hagyja beszélni Cuza-t.

Mirescu: Nem vagyok köteles Cuza marhaságait végighallgatni.

Cuza: Nagyon fontos problémáról akarok beszélni a parlament előtt. A monarchikus problémákról a zsidó kérdéssről és a békeszerződésekről. A monarchikus problémáról álláspontom ismert. A zsidó kérdéssel egyik kormány sem törődik. A trónbeszéd ezt a kérdést a kisebbségekről írott mondattal intézte el, mert nem mer ezzel a problémával foglalkozni. A békeszerződésekről az a véleményem, hogy azok ma már nem is léteznek. Ennél a kitévelnél Gafencu külügyi államtitkár áll fel és erőlyesen tiltakozik.

A Keresztény Liga programja

Cuza: Ismertetni akarom a parlament előtt a keresztény ligát. Meg akarom mondani, hogy kik vagyunk, mit akarunk és hogy mi a jövőnk. Első pont az, hogy kik vagyunk.

Egy hang: Senkik. Általános derűlt-ség.

Cuza: A keresztény liga nem egy párt.

Egy hang: Hanem egy semmi...

Cuza: Maguk hallgassanak, maguk elpolitizálják az országot. Egy filozófust küldtek ki a Népszövetség ülésére. (Itt Cuza Ralea professzorra céloz.)

van: Románia a románoké. Az autoritás nem a néptől, hanem a királytól kell, hogy jöjjön. És ebben az országban nem élhetnek mások, csak románok és azok, akik gazdaságilag és szellemileg asszimilálódnak tudnak a román néphez. Hogy mi a jövőnk, azt majd megmutatjuk a következő választásokon. Minket nem fognak zsidó ágenssek bevinni a parlamentbe, mint magukat. A mozgalmunkban absztrakt erő van.

Madgearu: Az ablakokat is absztrakt erők törték be. (Derűltség.)

Cuza ezután kijelenti, hogy az Averescu-kormányval egyes pontokban meg egyezésre talált. Fatalis véletlen, hogy elváltak. Tánadja a liberálisokat. Duca a romná Machiavelli, aki azonkívül egy

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsavtúltengés és ideges bántalmak megszűnnek és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

KNORR kakaó, Tápliszit és Zabliszit

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a legalkalmasabbak a székrekedés és krónikus hurutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszervek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucurest, Bd. Maria 30

sokoldalú zsidónak minden rossz tulajdonosságát magában hordja. Az idősebb Berkovici pénzeli, a fiatal Berkovici áll a Viitorul élen, Blumenfeld és Silbermann írják cikkeiket.

Manu lelkész figyelmezteti Cuzát, hogy térjen a tárgyra.

Madgearu: Nyolc óráig beszélhet, aztán letelik az ideje.

Cuza: Ne beszéljen nekem házszabályokról, én sokkal fontosabb dolgokról beszélek, mint a házszabály. (Gúnyos derűtlenség minden oldalról).

Cuza tiltkozik, majd foglalkozik a németországi választásokkal. Megállapítja, hogy színhét hitlerista képviselő antiszemita programmal jutott a parlamentbe.

Manu: Nem igaz. A békeszerződések revíziójának problémájával. (Általános taps). Meg kell állapítanom, hogy maga mikor Hitlert dicséri, árulója a nemzetnek.

Madgearu: A maga beszédből azt állapítom meg, hogy a keresztény liga az a párt, amely szövetséget Hitler pártjával, amely pedig a békeszerződések revízióját akarja. Magának öregségében, ugy látszik, elhomályosult az esze. Mit fog mondani, hogy ha annak a pártnak az igazgatására, amelyet magi dicsőít,

új háború tör ki Európában a békeszerződések miatt. Azt akarom, hogy ez legyen az utolsó hang, mely Hitler nevét említi fel ebben a parlamentben. **12.**

Cuza meghamisítja a talmudi citátumokat

Cuza ezután hozzátartozó régen elcsúszott stereotyp doktrínájának kifejtéséhez.

— Ez a faj — mondja tudakosan — vallásának alapján...

Ralea jassii egyetemi tanár felugrik: Tudja mit? Inkább én folytatom. Ugyis tudom kivülről.

Andrei professzor: Vagy talán — és Cuza modorát utánözve szónokolni kezd — ez a vallás egy bűnös vallás, amely a kereszténység vért szítja.

Cuza ezután állítólagos talmudi citátumokkal operál és kijelenti, hogy a talmud 32-ik szakasza arra tanítja a zsidókat, hogy uzsorázzák ki a keresztényeket.

Manu lelkész: Ön egyszerűen meghamisítja a talmudot. Én is jobban ismerem azt a szakaszt, mint Ön. De ön kihagy abból egy szót és akkor megváltozik az egésznek az értelme.

**A nyugdíjat is redukálni akarja a költségvetés
Konceptio nélkül ötletszerűen készült el a költségvetés**

A külföld nem ad kölcsönt a költségvetési deficit eltüntetésére

Popoviciu miniszter mindenáron keresztülhajszoja az utlevéllétek felemelését

Bucuresti-Bukarest, december 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az 1931. évi költségvetésnek a kamara elé beérkezésétől még mindig nem ért véget az a küzdelem, amely költségvetési egyensúly biztosításáért és a külföldi ellenőrök számára való garantiálásáért már hónapok óta folyik a kuliszok mögött. A kormány minden lehetőt elkövetett, hogy a költségvetés kiadási tételeit, különösen pedig a személyi költségeket redukálja.

A radikális megtakarítások gondolata azonban minden vonalon hatalmas nehézségekbe ütközött — elsősorban maguknál a köztisztviselőknél, akik egész egyszerűen sztrájkokkal fenyegetőztek. Az elmúlt évek során kifejlesztett adóterror kimerítette az állam összes normális adóbevételei lehetőségeit és így jutott a kormány arra az abszurd és általános tiltakozást kiváltó gondolatra, hogy az utlevéleket terhelje meg horribilis illetékekkel.

A képviselőház elé terjesztett költségvetés látszólag egyensúlyozva van.

De csak látszólag. A valóságban ugyanis a kormány az 1930-ban befolyt bevételek inkasszállását reméli a következő évre is, holott nyilvánvaló, hogy a gazdasági válság ebben az esztendőben még súlyosabb lesz, különösen, ha meggondoljuk, hogy a mezőgazdasági krachja csak ebben az évben fogja igazán éreztetni hatását. Az egyenes adóknál például az elmúlt évi bevételeket számszerűen 9 milliárd lej vett fel a kormány előirányzatoként az 1931. évi költségvetésbe is, bár **Auboin** hangsúlyozta, hogy feltétlenül számítani kell az egyenes adókból származó bevételek esökkenésére is. A válság azonban különösen az indirekt adóknál érezteti hatását, miután az ezekből származó bevételek a fogyasztás visszaesése folytán lényegesen esökkennek. Ennél a pontnál 2 milliárddal kevesebbet irányzott elő a pénzügyminiszter, az 1930. évi bevételeket véve alapul. Egészen bizonyos azonban, hogy a fogyasztás még nagyobb mértékben fog esökkenni és

ugyanaz áll a kiviteli és behozatali vámokból remélt bevételekre is.

Ha tehát a kormánynak sikerül is megszavaztatni a költségvetést jelenlegi formájában, az egyensúly biztosításáért folyó harc csak a budget alkalmazása során fogja igazán kezdetét venni. Ennek felismerése volt elsősorban oka annak, hogy a költségvetési tervezetet levették a pénzügyi bizottság tárgyalásainak napirendjéről és kiadták az albizottságoknak, hogy újabb redukciois javaslatokkal jöjjenek elő. Az albizottságok egyrésze már el is készült munkájával, amelynek eredményeképpen sikerült néhány minisztériumnál újabb milliárdot törölni a kiadási tételekből. Végeredményben a belügyminiszterium költségvetése 1 milliárd, 688 millió lesz, tehát 315 millióval kevesebb, mint az elmúlt évben. Az iparügyi tárca költségvetését 100 millióval, a munkaügyi minisztériumét 317 millióval esökken-tették. Az igazságügyminisztériumnál 79 milliót, a közmunkaügyi tárcánál pedig 17 milliót tesz ki a redukcio.

Ötletszerűleg készült a költségvetés

A bukaresti lapok általában nagyon elégedetlenek az új költségvetési tervvel és főleg azt vetik a kormány szemére, hogy a tervet minden koncepció nélkül hozták. Hiányzik belőle egy egységes gazdasági felfogás és pénzügy politika vonala, hiányzik belőle az adott helyzet szükségességeinek felismerése, az egész alkotmány hibrid, ötletszerű és nem felel meg az ország gazdasági helyzetének és szükségleteinek. Így például kifogásolják, hogy a kommercializált üzemeknél és autonóm intézményeknél, amelyeknek költségvetése összesen 27 és félmilliárdot tesz ki, nem eszközöltek megta karításokat ugyanolyan mértékben, mint ahogyan az állam általános költségvetésénél történt. A kommercializált üzemek és az autonóm intézmények közül egyébként csak az RMS hoz az államnak tényleges jövedelmet, a többiek — élükön természetesen a CFR-rel erőteljes deficitet mutatnak ki, amelyek végeredményben ugyanez az államot terhelik.

Dohányzók!

Egyetlen üvegecske „Nicotan“ által leszokik a dohányzásról. Teljesen biztos és ártalmatlan. Ára 140 lej utánvétellel.

A. M. Nicotan, Bukarest

C. Mosilor 326. Számatlan elismerő levél!

Ha valaki áttanulmányozza az 1931. évi költségvetést, az az impressziója, hogy a kormány külföldi kölcsönök révén reméli az előrelátható hiányokat eltüntetni. Ezzel szemben maga Popoviciu pénzügyminiszter is elismerte, hogy a külföldi pénzesportok nem lukratív célokra, mint például a költségvetési deficit eltüntetésére, semmi esetre sem folyósítanak kölcsönt. Ebben a tekintetben egyébként Rist és Auboin egészen kategorikus magatartást tanúsítanak és nem is engedik, hogy külföldi pénzt a kormány ilyen célokra használjon fel. Ha ez nem így volna, ugy az egyensúly kérdését könnyen el lehetne intézni. A stabilizációs kölcsönből ugyanis maradt még felhasználatlan körülbelül 3 és félmilliárd lej és a telefonkoncesszióból származó két milliárd lej felhasználatlanul hever egyelőre a Banca Nationalanal.

Bucuresti-Bukarest, december 13. Az „Adeverul“ értesülése szerint **Popoviciu** pénzügyminiszter a közvélemény tiltakozása és a többségi parlamentek elégedetlensége ellenére is el van határozva arra, hogy az utlevéllétek felemeléséről szóló törvényt keresztülhajszoja a képviselőházban. A lap ezzel szemben ismételt felhívja a pénzügyminisztert, hogy vonja vissza ezt az antidemokratikus és minden tekintetben abszurd javaslatot, ha nem akarja kitenni magát annak, hogy a többség leszavazza.

A „Lupta“ jelentése szerint a kormány elhatározta, hogy a nyugdíjakat is alkalmazza a köztisztviselők fizetésére kiszabott áldozati kulesot. Környékörökben a hirt megeáfolták, hogy a nyugdíjak redukálása befejezett ténynek tekinthető.

Csak 1300 lej!

Egy precizios óra mindenki részére!

Az összes Omega orákért jótállunk

Minden egyes Omega-óra legyen a legolcsóbb vagy a legdrágább egyformán lesz a gyárból a legprecízebben kibocsájtva. Tehát legyen az drágább vagy olcsóbb egyszóval az árra való tekintet

nélkül minden egyes Omega-óránál gyártási hiba ki van zárva. Kérje bemutatásra a legújabb «40.6 Omega-mintát». Az Omega-óra egyedülálló versenytárs nélküli minőség. Mással nem potóllható.

OMEGA

EGY ÉLETTRE ELÉG

Nagy karácsonyi sorsjáték!!!

Nyeremények 250.000 lej értékben

December 1-től 31-ig bezárólag, minden vevő, 300 lej vásárlása után egy ingyen sorsjegyet kap

Huzás 1931 január 2-án Cernautiban, közjegyző jelenlétében A nyeremény értékét január 6-ig levásárolhatja

„Hercules“ S. A. fiók

Ciuj Reg. Ferdinand 13.

Napok óta találkozott, van Eisler zsidóságára nehezedett szanatórium élettél. Kézen át volt tudtuk, hogy ebben a bátor küzdőler Mátyás, kell maradni vel lestük a ből jövő hit Isten kegyel szolgáljával. radhassonok zott, amelyn olyan törhet re, mint amib ban másképe erejének teljének virágá bátran állith zsidóktól, de egész társad szellemet, a mesebb pap méltatni és gének érezzü megindultság ket.

Lesz még a kivételes fér életművének ezen megrázó nek néhány fő rámutatni, am őt embertársai tyás az igazi volt. Ezzel a el róla, főké hogy mit jele rabbi fogalma. A ráv-ból szárm lent: sok. Sok és nemes erény zsidó papnak. rabbi elnevezés delkezett minde nyek fölött.

Sok volt a tudományokban nek kimerithet szebb igazgyon igazság gyöny és ékesítette vel pos, mélyenszárt zve a tudás f nyánál talán es sága volt nagyol ség élén állott, nyilvános és p a legszigorubb mezte, amely m gőtte az orto ságának sem. A igazi istenfélő sz ért gyakoroltak vallástól eltávol

Dr. Eisler nem vatását a templo fala közé, de kiv Mint hiveinek ig szellemi vezére, minden megnyi szükség volt az ó kölesi emelkedett és hitere. Nem nem ismert áldoz len volt az értéke tekben, ha a zsidó kulturális, akár s kai vonatkozásban így a szívéhez ná kadt. Kevesen van nagyságok között, toltak volna le a z és értelméhez, min ő zsidó világképe alkotott, amelyben beriség ideális egy sze. Csak természo népi reneszánsz go

Meghalt dr. Eisler Mátyás

yzók!

„Nicotan“ által le-
ről. Teljesen biztos
140 lej utánvétellel.
n, Bukarest
alan elismerő levél!

anulmányozza az
ést, az az impresz-
mány külföldi költ-
néli az előrelátható
ai. Ezzel szemben
önügyminiszter is
alföldi pénzesopor-
olekra, mint péld-
deficit eltünté-
sem folyósítanak
tekintetben egyéb-
in egészen kategó-
anusitanak és nem
alföldi pénzt a kor-
használjon fel-
na, úgy az egyen-
el lehetne in-
zációs kölesönből
g felhasználatlanul
milliárd lej és a te-
származó két mil-
latlanul hever egy-
onalánál. ?.

est, december 13.
esülése szerint Po-
iniszter a köztvéle-
s a többségi parla-
ensége ellenére is
rra, hogy az utle-
léséről szóló tör-
szólja a képviselők
el szemben ismét-
pénzügyminisztert
ezt az antidemokra-
ekintetben abszurd
akarja kitenni ma-
többség leszavazza.

tése szerint a kor-
hogy a nyugdíjakra
ztisztviselők fizeté-
ozati kulesot. Kor-
hírt megéfoolták,
en tudniveli, hogy
kálása befejezett.

.....

Sok volt a tudása, zsidó és világi
tudományokban egyaránt, amelyek-
nek kimeríthetetlen tárházából a leg-
szébb igazgyöngyöket, a hit és az
igazság gyöngyeit hozta napfényre
és ékesítette vele híveinek lelkét. Ala-
pos, mélyeszántó elme volt, felvér-
tezte a tudás fegyverével. Tudomá-
nyánál talán csak a hite és jámbor-
sága volt nagyobb. Bár haladó hitköz-
ség élén állott, életmódját, minden
nyilvános és privát megnyilatkozást
a legszigorubb tradíció-tisztelet jelle-
mezte, amely miben sem maradt mö-
götte az ortodox rabbi jámbor-
ságának sem. Az ő vallási tanításai
igazi istenfől szivből fakadtak és ez-
ért gyakoroltak mély hatást még a
vallástól eltávolodottakra is.

Dr. Eisler nem korlátozta papi hi-
vatását a templom és az iskola négy
fala közé, de kivitte azt az életbe is.
Mint híveinek igazi lelképásztora és
szellemi vezére, részt vett a zsidó élet
minden megnyilvánulásában, ahol
szükség volt az ő nagy tudására, er-
költői emlékedettségre, bátorságára
és hitére. Nem ismert fáradtságot,
nem ismert áldozatot és kimeríthet-
len volt az értékesnél értékesebb öt-
letekben, ha a zsidóságról volt szó, akár
kulturális, akár szociális, akár politi-
kai vonatkozásban. Minden igaz zsidó
hogy a szívéhez nőtt és a szívéből fak-
adt. Kévesen vannak a ma élő zsidó
nagyaságok között, akik mélyebben ha-
loltak volna le a zsidó lét gyökereirez
és értelméhez, mint Eisler Mátyás. Az
ő zsidó világképe harmónikus egészet
alkotott, amelyben nép, Isten és em-
beriség ideális egységben olvadt ösz-
re. Csak természetes, hogy amikor a
népi reneszánsz gondolatának hullá-

Napok óta, ha két kolozsvári zsidó
találkozott, első kérdésük volt: Hogy
van Eisler főrabbi? A város egész
zsidóságára mint súlyos liderevnyomás
nehezedett a tudat, hogy a Charité
szanatóriumban utolsó harcát vívja az
élettel. Kolozsvárnak közel negyven
éven át volt tudós főrabbi. Napok
óta tudtuk a szörnyű bizonyosságot,
hogy ebben a harcban még az olyan
bátor küzdőnek is, mint amilyen Eis-
ler Mátyás világlátásban volt, aiai
kell maradnia. Es mégis szorongó szív-
vel lestük a szanatóriumi betegszobá-
ból jövő híreket, hátha mégis, hátha
Isten kegyelmét gyakorol az ő hűség-
szolgájával, hogy továbbra is itt ma-
radhasson közöttünk, az ő népe kö-
zött, amelynek oly nagy szüksége van
olyan törhetlen jellemű igaz vezeték-
re, mint amilyen ő volt. A sors azon-
ban másképp akarta és alkotó munka-
erejének teljében, lelkes tettekkész-
ségnek virágában elragadta tőlünk - és
bátran állíthatjuk, nemcsak tőlünk,
zsidóktól, de a város és az ország
egész társadalmától - a legkiválóbb
szellemet, a legjobb embert, a legne-
mesebb papot, akit érdeme szerint
méltni és méltón megírni gyón-
gének érezzük e tollat, amely a mély
megindultságtól kezeink között resz-
ket.

Lesz még alkalmunk visszatérni e
kivételes férfiú egyéniségének és
életművének méltatására, a bánt
ezen megrázó perceiben csak jellem-
nek néhány főbb vonására szeretnénk
rámutatni, amelyek messze kiemelték
ő embertársai közül. Dr. Eisler Má-
tyás az igazi zsidó pap mintaképe
volt. Ezzel a legnagyobbat mondtuk
el róla, főként ha arra gondolunk,
hogy mit jelent nálunk zsidóknál a
rabbi fogalma. A zsidó pap elnevezése
a ráb-ból származik, ami annyit je-
lent: sok. Sok kiváló tulajdonsággal
és nemes erénnyel kell rendelkeznie a
zsidó papnak, ha méltó akar lenni a
rabbi elnevezésre. Eisler Mátyás ren-
delkezett mindezen képességek és eré-
nyek fölött.

Sok volt a tudása, zsidó és világi
tudományokban egyaránt, amelyek-
nek kimeríthetetlen tárházából a leg-
szébb igazgyöngyöket, a hit és az
igazság gyöngyeit hozta napfényre
és ékesítette vele híveinek lelkét. Ala-
pos, mélyeszántó elme volt, felvér-
tezte a tudás fegyverével. Tudomá-
nyánál talán csak a hite és jámbor-
sága volt nagyobb. Bár haladó hitköz-
ség élén állott, életmódját, minden
nyilvános és privát megnyilatkozást
a legszigorubb tradíció-tisztelet jelle-
mezte, amely miben sem maradt mö-
götte az ortodox rabbi jámbor-
ságának sem. Az ő vallási tanításai
igazi istenfől szivből fakadtak és ez-
ért gyakoroltak mély hatást még a
vallástól eltávolodottakra is.

Dr. Eisler nem korlátozta papi hi-
vatását a templom és az iskola négy
fala közé, de kivitte azt az életbe is.
Mint híveinek igazi lelképásztora és
szellemi vezére, részt vett a zsidó élet
minden megnyilvánulásában, ahol
szükség volt az ő nagy tudására, er-
költői emlékedettségre, bátorságára
és hitére. Nem ismert fáradtságot,
nem ismert áldozatot és kimeríthet-
len volt az értékesnél értékesebb öt-
letekben, ha a zsidóságról volt szó, akár
kulturális, akár szociális, akár politi-
kai vonatkozásban. Minden igaz zsidó
hogy a szívéhez nőtt és a szívéből fak-
adt. Kévesen vannak a ma élő zsidó
nagyaságok között, akik mélyebben ha-
loltak volna le a zsidó lét gyökereirez
és értelméhez, mint Eisler Mátyás. Az
ő zsidó világképe harmónikus egészet
alkotott, amelyben nép, Isten és em-
beriség ideális egységben olvadt ösz-
re. Csak természetes, hogy amikor a
népi reneszánsz gondolatának hullá-

ma ide is érkezett, Eisler Mátyást
szintén a küzdők sorában látjuk, aki
messzelátó értelmével elsőnek eszmélt
rá az erdélyi zsidóság új történelmi
helyzetére s azokra a kötelességekre,
amelyek ebből az új helyzetből fakad-
nak. Bár napi politikával sohasem
foglalkozott és ehhez az elvhez hű
maradt haláláig, részt vett az Erdélyi
Zsidó Nemzeti Szövetség megalakítá-
sában és tevékenyen működött közre
az erdélyi zsidóság népi alapon
való megszervezésében. Bátran és
férfiasan szállott sikra az önálló
zsidó kisebbségi politika gondolata
mellett és ennek a politikának ő
volt Erdélyben az egyetlen ko-
moly teoretikusa. Az újjáépülő Pa-
lesztina legbensőbb szívügye volt és
számtalanszor emelte fel bátor, meg-
győző szavát a zsidó országépítés ig-
za mellett. Ennek a munkának méltó
megkoronázása volt az a gesztusa,
amikor elvállalta a Jewish Agency er-
délyi osztályának elnöki tisztségét,
felbontatlanul eljegyezve magát és
nevét Palesztina eszméjével.

Zsidó közéleti munkássága közepet-
te sokszor kellett megküdenie a meg-
nemértés, a gánoskodás és a gyanu-
sítások ármányaival, de Eisler Má-
tyás tulnézte a kicsinyes, apró emberi
szenvedelmeken, egyenesen és ingadó-
zás nélkül haladt tova a maga-kijé-
lő uton. Itt lehetjük meg Eisler
Mátyás jellemének legszebb és legne-
mesebb vonását: a férfias bátorságot
és a megalkuvást nem ismerő igazság-
keresést. Ezt a megvesztegethetetlen
igazmondást nemcsak híveinél gyako-

Eisler Mátyás élete és pályája

Eisler Mátyás 1865-ben szeptember
nyolcadikán született a pestmegyei
Páty községben. Vallásos, zsidó kul-
turával telített apja a tudományok
iránt már korán hajlamosságot mu-
tató fiatal modern rabbit akart ne-
velni. Otthon, majd később, amikor a
budai egyetemi főgimnáziumba ke-
rült, a fiatal diák szorgalmasan ta-
nulja eredetiben a Bibliát, a Talmu-
dot és érdeklődik a héberrel és ara-
meussal rokon régi nyelvek iránt. A
középiskola elvégzése után a pesti
Országos Rabbiképző Intézetbe és az
egyetem bölcseleti fakultására irat-
kozott be. Már az első években feltűnt
a héber irodalomban és a nyelvészeti
tudományokban való jártasságával.
Német és magyar stílusa erőteljes, lo-
gikusan felépített, gördülékeny volt
az eredetiség frissességével. Héberül
is irt és íráskészsége nemcsak a diá-
kok megkülönböztető megbecsülését
szerezte neki, hanem tanárai is fölfí-
gyeltek rá és mint az új tudós gene-
ració nagy ígérőjét emlegették.

rolta, de az uralkodó hatalmasságok-
kal szemben is. Amikor mások gerin-
cet hajtván igyekeztek meghúzódni a
tornyosuló veszedelmek elől, Eisler
Mátyás mint talpig férfi állott ki a
fórumra és követelt igazságot és elég-
tételt a megbántott zsidóságnak, a
pórba gázolt önérteteknek. Ő, az aláza-
tos szívű, szelídlelkű szolgálja Isten-
nek, sohasem hajtott fejet földi ha-
talmasságok előtt, de az igazi nagy lel-
kek bátorságával szállott sikra az esz-
méért, az igazságért. Talán van vala-
mi szimbólum abban, hogy Chanuka
előestéjén temetjük el őt, mert egy
Makkabeus-lélek költözik el vele az
élők sorából.

Lelki nagyságát csak azok tudják
igazán megérteni, akik közelről figye-
ték életét, ezt a Hiob-életet, amely
tele volt megrondító tragédiákkal és
sorscsapásokkal. Rövid egymásután
vesztette el azokat, kiket legjobban
szeretett a világon, nagy reményekre
jogosító fiát, egyik bájos, tehetséges
leányát és életének szemfényét, ra-
jongásig szeretett feleségét. És mind-
ezeket a kegyetlen csapásokat hilleli
türelemmel viselte el ez a nemeslelkű
pap, aki a türelemben és a szenvedé-
sekben tultt mesterén. Hióban is,
mert az ő ajkai a legszörnyűbb meg-
próbáltatások közepette sem nyitak
istenkáromlásra. Egy zsidó hős volt
a mi főpapunk. Eisler Mátyás, hős
a harcban és hős a szenvedésben.
Emléke sohasem fog elmulni kö-
rünkől.

Marton Ernő.

lott le a hitközségnek akkor még
nagyuceai templomában méltó kere-
tek között. A hatóságok, az egyetem
és más felekezetek képviselői Erdély
és Magyarország számos zsidó hitköz-
ségének képviselői jöttek az ünne-
pélyre.

Egyetemi magántanárúsága

A kolozsváriak fiatal lelképásztora
székkfogaló beszédében körvonalazta a
jóléti és kulturális munkát, amelynek
megvalósítását magára vállalta. Nem
kellott sokáig várni a papi ígéretek
beváltásával. Eisler Mátyás dr. a kul-
turális és jótékony intézmények
egész sorozatát kezdeményezi és al-
kotja meg bölcs tervezéssel és kitartó
szívós munkával. Amellett tanult és
tanított. A következő évben már a ko-
lozsvári Ferenc József egyetem ma-
gántanárává habilitáltak a sémi nyel-
vekből, ezzel is becsületet szerezve a
zsidó kulturának. F. Fischer Vil-
mosné támogatásával megalakította
az Izraelita Jótékony Nőegyesületet,
amelynek áldásos működését leg-
nagyobb elfoglaltsága közepette is
szeretetteljes figyelemmel kísérte.
1903-ban megalakítja az Országos
Zsidó Patronázs kolozsvári szerveze-
tét, kultur és felolvasó egyeletet alakít,
amelyet olyan nívóra emel, hogy a
budapesti Izraelita Magyar Irodalmi
Társulat fő vidéki szervezetének tek-
intik.

Az első családi katasztrófa

A világháboruban tábori lelkész és
ebben a minőségében karitatív mun-
kássága csak fokozódik. Sebesültek és
betegek érdekében agitál, levelez, pén-
zek és természetbeni adományok
gyűjtését szervezi. Az első nagy csap-
ás is ezekben az években éri. Egyet-
len, tehetséges és szép reményekre jo-
gosító fia László, a fiúmei kereske-
delmi akadémia növendéke 1917 áprí-
lis negyedikén hosszas betegség után
meghalt.

A zsidó diákságról

Talán ez a váratlanul jött megrö-
báltatás okozta, hogy a diákok istá-
polását szinte fanatikus odaadással
vállalta. A háború után a külföldön
küzködő zsidó diákok megmentése ér-
dekében különböző akciókat indított
be és fáradságtalanul dolgozott ez ak-
ciók minél nagyobb sikeréért. Hosszu
éveken keresztül ő volt az elnöke és a
lelke a külföldre kényszerített erdélyi
zsidó diákokat segélyező bizottságnak
és ő volt egyike azoknak, akik az Er-
délyi Zsidó Diákségely gondolatát fel-
vették és az alapköveit lerakták.
Társelnöke lett az országos kurató-
riumnak és szinte élete utolsó percéig
aggódó szeretettel foglalkozott az er-
délyi zsidó diákok ügyével.

Közéleti szereplése

Megszervezte 1922-ben az Országos
Izraelita Irodától elszakadt kongressz-
szusi hitközségeket, amelynek alaku-
lása óta ő volt ügyvezető elnöke. Az
Erdélyi Bánáti Rabbiegyesület dr.
Eisler Mátyásnak köszönheti megal-
akulását. Ennek az intézménynek is
haláláig elnöke volt.

Kulturális munkássága

Sokrétű irodalmi munkássága nem-
csak könyvek írására szorított.
Legnevesebb műve „Maimonides és az
agada“ a külföldön is feltűnést keltett.
1901-ben jelent meg az „Erdélyi zsidók
multja“ címen az a könyve, amelyet
történészek és írók forrásműnek hasz-
nálnak. Sok cikke, értekezése, hozzá-
szólásai jelentek meg németországi
lapokban. A Pester Lloyd, az Új Kelet,
az Egyenlőség, különböző folyóiratok
nagyrabecsült munkatársa volt. Apá-
czai Cseri János héber tanulmányairól
írott cikkei magyar tudományos körök
elismerését szereztek meg számára.
Ezről írott értekezése nemes példája
a zsidó szellemben írott essay-oknak.
1907-ben irt a zsidó és a női egyénisé-
gről egy pszichoanalitikus tanulmányt,
amelyet azóta alapvető művekben idéz-
nek.

Családi csapások

A hatalmas tetterjú és nagy szelle-
miségű lelképásztornak kevés földi bol-
dagsága adatott. A háború utolsó-
előtti évében, mint említettük, elveszít-
ette egyetlen fiát Lászlót, majd
1923 július 3-án hosszú betegség után
eltávozott az élők sorából a bájos és

Minek köszönheti világhírét
és páratlan közkedveltségét a

„ZEPHIR“ KÁLYHA?

Egyesíti a cserépkályha, folytongó-
kályha, légfűtés és központi fűtés ösz-
ses előnyeit, azok hátrányai nélkül.
Légszelei segítségével gyorsan felfűt
intenzív és vízszintes légáramlással, sa-
mott szerkezetének lógva huzamosan
tartja a meleget és a legideálisabb
folytongó kályha, mert a paraszat es-
tétől reggelig megtartja. — Gyártja:

Lerakat: Bárzel vasúzet,
Salamon & Fischer
C L U J, SZÉCHENYI-TÉR

Szántó Dezső és Tsa
redőny- és kályhagyár
Oradea, Strada Marasesti 8.

kért

s Omega-
i van zárva.
a legújabb
Az Omega-
társaságkült
potólható.

L E G

okos Magda leánya. Felesége, az esztergomi rabbi, dr. Weisz leánya, aki a lelki nemesség, a jóság és női méltóság mintaképe volt, félévvel később, 1924 február 3-án követte Magdát halálba. E csapásokat Eisler Mátyás szilárd hittel, férfiasan viselte. A jótékonykodás munkájában, a zsidó országepítés propagálásában és a tudományban keresett enyhülést.

Eisler Mátyás betegsége és halála

Eisler főrabbi ez év május óta betegkedett. Hólyagbántalmait gyötörték, de ez a körülmény alig csökkentette munkakészségét. Különös intenzivitással dolgozott Palesztina újjáépítéséért a diákok érdekében, a rabbik gazdasági színvonalának emeléseért és a hitközségért. Nagy örömet lelte az utóbbi években unokájában, Melitta leányának, dr. Sonnenwirt Józsefnek kisfiában. November 17-én hirtelen aggályosra fordult az állapota és a Charité-szanaszatóriumba vonult. Elfer Aladár és Steiner Pál professzorok megvizsgálták és úgy határoztak, hogy előbb mesterséges levezést utat kell készíteni. A sebészprofesszor a műtétet később hajtotta volna végre.

Az első műtét előtt Eisler Mátyás dr. két levelet írt. Egyiket családjához, vejéhez és két leányához. Melittához és Klárihoz írta, a másikat dr. Fischer József kamarai képviselőhöz, a hitközség elnökéhez. Az utóbbi mélyen megrendítő és meghatározó levelet végrendelet szerű intézkedései miatt alább közöljük.

RABBINATUS
Cluj-Kolozsvár,
Isten segítségével.

Az utolsó levél

Igen tisztelt Elnök Ur!

Operáció előtt állok, mindenre elő kell készülnöm.

Jól tudom, milyen nehéz egy embernek befolyásolnia a földi dolgok menetét már életében — hát még holtában!

De egy okos fő és hü szív mégis sokat tehet, ha azonosítja magát az elhunyt akarataival.

On tudja, mindig hűséggel szolgáltam hitközségünket. Hűséggel és szeretettel viseltem. Ön iránt és Szenes Károly öreg barátom iránt is. Arra kérem Önöket, tanúiságnak hasonlóképpen szeretetet és hűséget irányomban, midőn felkarolják azokat, akik földülnem örökösei: gyermekeimet.

Bár elhunytával az ember feljegyése szerint elveszti személyiségi jellegét s ezzel együtt a magával való rendelkezési jogát, mégis szeretném kifejezni azt az óhajátomat, hogy temetésem minél egyszerűbb legyen. De ha csak lehetsé-

Ma délután fél 2-kor temetik Eisler Mátyást

A hitközség azonnal értesítést küldött az ország összes hitközségeihez és a rabbi egyesület tagjaihoz. Értesítették dr. Nimerower országos főrabbit, aki már előzőleg távirati úton érkeklődött Eisler főrabbi hógyléte iránt. A holttestet szombat este kilenc órakor átvitték a kongresszusi hitközség Ferdinánd király uti székházába. Vasárnap délután fél kettőkor temetik a templomból, amelynek szöszekéről hűdette Kolozsvár nemeslelkű papja közel negyven esztendőn keresztül a zsidó erkölcsöt, a zsidó renezánszot, a zsidó szolidaritást és a zsidó kötelességet.

A nőegylet Eisler alapít

A kongresszusi hitközség előjárósága ezúton kéri koszorúk és virágok mellőzését. Az erre a célra szánt összeget sziveskedjenek eljuttatni a hitközséghez, vagy a nőegyletnek az Eisler-alap javára.

A Kolozsvári Izraelita Jótékonyági Nőegylet arra kéri tagjait, hogy

A legolcsóbb beszerzési forrás az összes petrolumtermékek részére:

Autó-benzin, petróleum, motorin, olajok, autógumik, alkatrészek az

AURORA PETROLIFERA

Cluj, Calea Regele Ferdinand 62
Telefón 855

Két ízben is kapott meghívást a csernovici főrabbinátus élére. Ő azonban nem akarta elhagyni községét, amelyhez lelke minden szálával ragaszkodott. Komoly közéleti munkásságát a román kormány is elismerte és 1929-ben királyi kitüntetésre terjesztette fel. Dr. Eisler Mátyás a román esztag tisztikeresztjét kapta a zsidó hitélet megszervezése körüli érdemeiért.

ges, szentéletű agg barátom, Fischer Sándor főrabbi mondjon éretem imát és a templomi kar énekeljen. Szerény könyvgyűjteményemből a hebraicát és judaicát hitközségemre hagyom azzal, hogy alapul szolgáljanak egy erdélyi zsidó hitközség létesítésének.

Midőn e sorokat írom, erősen bízom, hogy ez nem lesz utolsó írásom. Ha mégis, úgy fordulna, kérem Önt, kedves Barátom, tekintse velem tartalmát magára nézve kötelességnek, amelynek teljesítésére biztosan számítok.

Isten áldja szeretettel együtt! Isten áldja hitközségünket, közzötük a hívek leghívebbjét, Neuberger Zsigmondnét, aki mindig rendíthetetlen hittel volt irányomban és sohasem érezte magát megcsalhatotva bennem.

Hiszem, egyszer mindnyájan újra találkozunk.

Dr. Eisler Mátyás főrabbi.

Az utolsó napok és órák

A műtét végrehajtására nem kerülhetett sor, mert dr. Eisler Mátyás állapota állandóan gyengült. Nem engedték be hozzá, csak családjának tagjait és egyszer-egyszer a hitközség elöljáróit. Amikor egy héttel ezelőtt dr. Fischer József meglátogatta, az elgyöngült főrabbi a Keren Hajjeszód munka iránt érdeklődött. A főrabbi ugyanis legelkezebb propagálója volt a Keren Hajjeszódnak. Betegsége folyamán élesen érdeklődött a hitközség általános dolgai iránt és egyes beteg híve hógyléte felől is. Különösen a diákok ügye érdekelte.

Tegnapelőtt tüdőgyulladás komplikálta súlyos betegségét és tegnap már gyakran vesztette el eszméletét. Este még magához tért és megcsókolta gyermekeit. Szombaton délelőtt kissé magához tért, pulzusa azonban kihagyott és az orvosok a közeli katasztrófát jelezték. Agya körül imádkoztak: gyermekei, Lax Salvátor hitközségi titkár és Klein Elijáhu rabbi. Kilenc óra 40 perckor aikai megvonaglottak, bizonyára mondanai akart valamit, azután a Soma Jiszraél és más ősi imák közepette kilehelte nemes lelkét. Jóságos arca átszellemült vonásain egy szent türelme és megadása tükröződött.

virágmegváltás címén juttassanak el hozzá adományokat, hogy azon Eisler Mátyás emlékalapot létesítsenek. Az alap azokat a célokat fogja szolgálni, amelyeket a nőegylet keretén belül a megboldogult gyakran hangoztatott.

A WIZO kertét ültet Palesztinában Eisler emlékére

A WIZO cionista nők egyesülete kolozsvári csoportjának munkabizottsága elhatározta, hogy Palesztinában Eisler-kertet indít meg. A munkabizottság erre a célra öt fára befizetett a Keren Kajemeth pénztárába. Ettől függetlenül az Eisler-kertre egy-egy fát jegyeztek: öv. Wertheimer Samu-né. A WIZO elnöknője és Léb Jenőné, a WIZO alelnöknője.

Az ortodox hitközség gyásza

A kolozsvári ortodox izraelita hitközség a ma délelőtt tartandó képviselőtestületi választói ülést megelőzőleg gyászülést tart bold. dr. Eisler Mátyás emlékére.

A gyűlésen Glasner Akiba főrabbi méltatni fogja az elhunyt lelkipásztornak elévülhetetlen érdemeit, melyeket a helybeli két hitközség közt évtizedek óta fennálló gazdasági egyezség létrejötté és fenntartása, valamint a közöttük létező harmónikus viszony ápolása körül szerzett.

A hitközség küldöttségileg részt fog venni a temetési menetben. A hitközség vezetősége ezúton is felkéri a képviselő testület tagjait, hogy teljes számban jelenjenek meg a temetésen.

Gondoljon

az

Aspirin-tablettákra

és tartson otthon egy csomagot állandóan készletben. Kitűnő szer a grippe és rheuma ellen. Csak akkor valódi, ha rajta van a „Bayer-kereszt”. Utasítson vissza minden pótszer! Az Aspirin tabletták a szívnek nem árt. Az Aspirin tabletták egyedülálló az egész világon.

Dr. Vlad képviselő Kolozsvár új tisztiorvosa nyilatkozik programjáról

Az új tisztiorvos közkórház létesítését és iskolák egészségügyi ellenőrzését tekinti legelső kötelességének

Cluj-Kolozsvár, december 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár új tisztiorvosa, dr. Vlad képviselő a napokban foglalta el hivatalát. Ebből az alkalomból Vlad dr. szombat délután teán fogadta a sajtó képviselőit és részletesen kifejtette előttük munkaprogramját. Kolozsvár új tisztiorvosa egyike a közegészségügyi problémák legalaposabb ismerőinek. Ezen keresztül közvetlen munkatársa volt dr. Iuliu Moldovan egészségügyi alminiszternek és mint az egészségügyi minisztérium tanácsosa, nagymértékben működött közre a jelenlegi közegészségügyi törvény megalkotásánál. Fiatalabban, 41 éves, tele munka- és életkedvvel, aki minden bizonyítással sok mindent fog tenni a város zilált egészségügyi viszonyainak megjavításáért. Nyolc évig volt Medgyes tisztiorvosa és a parlamentben Nagyküüllött képviselő.

Az első feladatok

Vlad dr. expozéjában mindenekelőtt rámutatott arra, hogy az új egészségügyi törvény teljesen megváltoztatja a közegészségügyi szolgálatok eddigi berendezkedését, viszont az anyagi eszközök hiánya folytán előreláthatólag hosszabb időt fog igényelni az egészségügyi törvény haladott szellemű intézkedéseinek maradék nélküli alkalmazása. Legelső feladatának az iskolák közegészségügyi ellenőrzésének megszervezését tekinti. Ezt a munkát mindeddig az akadályozta, hogy az iskolaorvosok számára mindössze havi 1400 lejt biztosított az állam. Vlad dr. kijelentette, hogy igyekezni fog az iskolágyermek egészségügyi ellenőrzését modern alapokra fektetni és szülői értekezleteken megvitatni az ezzel kapcsolatos teendőket.

Kolozsvár egészségügyi hivatalainak munkáját megnehezíti az, — mondotta Vlad dr., — hogy az egyetemi klinikák tulságosan igénybe vannak véve az ország minden részéből ideseregülő betegektől. Az volna az ideális, ha sikerülne egy közkórházat létesíteni, amely befogadóképességénél fogva is megfelelően a szegényebb rétegek szükségleteinek. Ebben az irányban mindenesetre meg fogom tenni a szükséges lépéseket. Addig is igyekszem a meglévő ambulanciák, beteggondozók és kórházak működés-

sét úgy koordinálni, hogy a meglévő lehetőségekből a maximumot hozzuk ki. A közkórház eszméjét semmiesetre sem fogom elejteni és az állam, a megye, a város, valamint a munkás és a CFR betegsegélyzők együttes hozzájárulása és közreműködése révén ezt meg is lehet valósítani. Csakis így lesz módunkban eredményesen küzdeni a járványos betegségek ellen.

Harc a prostitúció ellen

Szobakerült ezután a prostitúció elleni küzdelem és a nyilvános házak bezárásának kérdése. Vlad dr. kijelentette, hogy az új egészségügyi törvény révén sikerült megfékezni a leánykereskedelmet és a prostitúciókat kimenteni embertelen kizsákmányolók karjai közül. Ezen a téren Kolozsváron kevés tennivalót talált az új tisztiorvos, aki rövidesen szabályrendeletben fogja szabályozni a prostitúció ellenőrzésének kérdését.

Elsőrendű feladatomból lesz mindenesetre a különböző hatóságokhoz tartozó egészségügyi intézmények működésének koordinálását, valamint egy egészségügyi alap megszervezését, amelyből a különböző egészségügyi intézmények támogatásán kívül újakat is lehetne teremteni. Be fogjuk vezetni a városba kemény tej és tejtermékek ellenőrzését és végül gondunk lesz arra, hogy a külvárosok szomorú egészségügyi viszonyainak megjavítására. Elsőrendű kötelességemnek tartom, a munkásság higiénikus viszonyainak ellenőrzését és ezzel kapcsolatosan szigorú kontrollt fogok gyakorolni az iparműhelyek fölött.

Egy paragrafus, amelyről senki nem tud

Az expozé után Vlad dr. hosszasan elbeszélgetett az egybegyűlt újságírókkal. Szobakerült az alkoholizmus elleni küzdelem kérdése is. Kiderült, hogy van az új egészségügyi törvénynek egy paragrafusa, amely arról intézkedik, hogy minden községben a lakosság egy ötödének kérésére népszavazást kell tartani az illető községben lévő koresmák bezárása, vagy pedig a koresmák számának csökkentése és az alkoholkimérés redukálása fölött. Ez a paragrafus azonban még egyetlen községben sem került végrehajtásra...

Az Magyar a je

Buda Gyula tegnap lóit hív Hangoztíki kő niszterter tal inau ka. Kár vánta, h óhajjt vá kon, me

Ka

A jacai fellázad

Párizs, hendayeit soktól dél vidék köz nizon 150 vezetése akarta v mat. A madt. Sok a polgárok tak, ahol gitséget ké len. A cse felkelők m ség laktan lázadók ur és teheraut a járművek

A román a budape

Fa ha sz va

Zseniális épületeit

Budapest, hét óta a kö kozik és ez a tart, azután keres ez a n lasztási kan romániai libe végre Budap hogy a legjo jegyekkel ope lyes és célrav

A megbízha kapják me ellenzékiek vagy techn felé

A pesti humo el a szavazóje meg a városi fakadások ha „rejtélyes” elt

„H

A választási egyik része. A agitáció, ahol iparművészetne dekoratív plak zak falait és ragasztók ne ugyanugy telet városi házacská Andrassy uti é ordító papirosok Egész Budape párt plakátján, egy lehántott tő pénz étkelenked betűkkel a figy

„Ha nem aka hér pénzt, sz Közsé

De a kereszté

Az új magyar külügyminiszter szerint Magyarország békés uton akarja elérni a jelenlegi állapotok megváltoztatását

Budapest, december 13. Károlyi Gyula gróf, az új külügyminiszter tegnap tájékoztatta a sajtó képviselőit hivatala elfoglalása alkalmából. Hangzott, hogy nincs más külpolitikai koncepciója, mint a Bethlen miniszterelnök és elődje Valkó Lajos által inaugurált eredményes külpolitika. Károlyi Gyula gróf leszögezni kívánta, hogy Magyarország békés uton óhajt változtatni a jelenlegi állapotokon, mert a mai helyzetet igazságtalannak és veszélyesnek tartja. Európát csak úgy lehet megmenteni, ha az államok között helyreáll a kölcsönös bizalom és az együttműködés szelleme. Károlyi nem tartaná kívánatosnak az európai országoknak revíziós és antireviziós blokkokba tömörülését, mert ez megosztást jelentene. Inkább arra kell törekedni, hogy az összes államok belássák, hogy a megbékélés érdekében helyesebb a fájdalmas sebek meggyógyítása.

lannak és veszélyesnek tartja. Európát csak úgy lehet megmenteni, ha az államok között helyreáll a kölcsönös bizalom és az együttműködés szelleme. Károlyi nem tartaná kívánatosnak az európai országoknak revíziós és antireviziós blokkokba tömörülését, mert ez megosztást jelentene. Inkább arra kell törekedni, hogy az összes államok belássák, hogy a megbékélés érdekében helyesebb a fájdalmas sebek meggyógyítása.

Katonai zendülés tört ki Spanyolországban

A jacai határgarnizon 1500 főnyi légénysége, tisztjei vezetésével fellázadt és birtokba vette a várost. A kormány csapatokat küldött a lázadás leverésére

Párizs, december 13. A Journal hendayei távirata szerint a Pyreneusoktól délre a spanyol-francia határvidék közelében, Jacaban a határgarnizon 1500 főnyi légénysége tisztjei vezetésével fellázadt s birtokba akarta venni a várostban a főhatalmat. A lakosság körében pánik támadt. Sokan a polgármesterrel együtt a polgárőrség kaszárnyájába vonultak, ahol eláncolták magukat és segítséget kértek a zendülő katonák ellen. A csendőrök nem csatlakoztak a felkelők mozgalmához. A polgárőrség laktanyájának területén kívül a lázadók urai a városnak. Gépkocsikat és teherautókat sikerült megszerezniük és a járműveken egy részük a navarrai

Huescába akart vonulni, hogy a helyőrséget ott is a forradalmárokhoz való csatlakozásra bírják. Ezt a szándékukat a csendőri karhatalom utközben megakadályozta. Jacaval az összeköttetések megszakadtak. A kormány csapatokat küldött a felkelők leverésére.

Madridi hivatalos nyilatkozat is elismeri, hogy a határvidéken katonai zendülés tört ki, de hangoztatja, hogy a felkelés lokális jellegű és a kormány már megtette a szükséges intézkedéseket a mozgalom likvidálására. A spanyol hivatalos kommuniké szerint az ország többi részén rend és nyugalom van.

A romániai liberális párt választási „metódusát” alkalmazzák a budapesti városháza urai

Fantasztikus méretű plakát-harcban állanak egymással szemben a budapesti községi választásra készülő pártok

Zseniális és dekoratív plakátok árasztják el Budapest épületeit. A pesti polgár pedig mulat az egészen

Budapest, december 13. Budapest két hét óta a községi választásokkal szórakozik és ez a mulatság december 20-ig tart, azután majd újabb izgalmakat keres ez a nyughatatlan város. A választási kampány kissé hasonlít a romániai liberális választásokhoz, mert végre Budapesten is rájöttek arra, hogy a legjobb módszer a szavazójegyekkel operálni. Ez a kevésbé veszélyes és célszerű.

A megbízható választók idejében hajlík meg a szavazójegyet, az ellenzékiek elkésvé, esetleg tévedés vagy technikai hiba folytán megjelölnek róluik.

A pesti humor bolétának keresztelte el a szavazójegyeket és a parlamentben meg a városházán szenvetélyes kifakadások hanganak el a boléták „rejtélyes” eltűnése miatt.

„Ha nem akarsz gerslit...”

A választási kampánynak ez csak az egyik része. A másik része az uccai agitáció, ahol jelentős szerep jut az iparművészetnek. Valóban zseniális és dekoratív plakátok borítják el a házak falait és az ismeretlen plakát-ragasztók nem ismernek kivételt: ugyanúgy teletűzdelik a régi krisztinavárosi házacskákat, mint az előkelő Andrássy uti és budai palotákat az ordító papirosokkal.

Egész Budapest mulatott a kormány-párt plakátján, amelyen egy tál gersli, egy lehántott tök és nagy köteg fehér pénz éktelenkedik, alatta pedig óriási betűkkel a figyelmeztetés:

„Ha nem akarsz tököt, gerslit, fehér pénzt, szavazz az Egységes Községi Pártra!”

De a keresztény párt is gondosko-

dott hatásos választási propagandájáról. Egy reggelén a házak falain megjelent egy óriási revolveres vörös ember, aki fegyverét fenyegetően emeli a járőreikre. A szovjetkatoná előtt hordók diszlenek, a hordók alatt pedig a felírás:

„Ígéretek ne vezessenek félre! A függöny mögött a vörös rém! Szavazzatok a Keresztény Községi Pártra!”

A szociáldemokraták nyomban választottak a kihívásra és még aznap éjjel kis cédulákkal ragasztották a vörös ember revolverére:

Orgovány! Siófok! Csak azért is szociáldemokratára!

Friedrich István szintén részt vesz a választáson és plakátjára felrajzoltatott két szerencsétlen fiatalembert, amint meggörnyedve cipelnek egy óriási keresztet. Friedrich jelszava a következő:

Magyar testvér, ha választani mégy, Keresztet Friedrich kockájába tégy. Ha Friedrich győz, biztos a kenyered. Roskadó vállad-

Egy ajándék,

amely ötletet árul el

Egy ajándék,

amely bizonyosan tetszik

Egy ajándék,

amely egymagában is

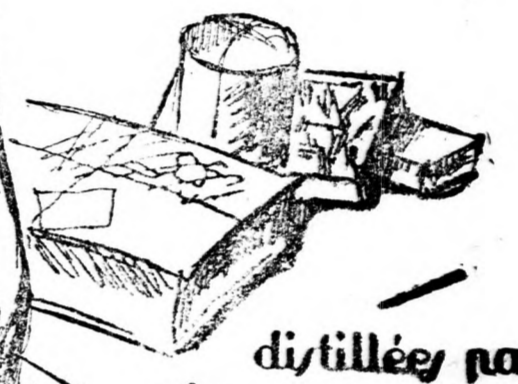
hódolat

ÁJÁNDÉKOZZON „neki” egy luxus üveg hires Lady gyártmányu kölnivizet.

Az üvegek negyed-, fél- és egész literesek; azokat a legkiválóbb francia kristályüvegmetszők tervezték. Kaphatók minden elsőrendű illatszertárban és drogériában

Perle de Paris - Jockey Club
Rouge et Noir - Corvo

distilléeg par

Lady

ról leveszi a keresztet.

„Asszonyok, csináljatok nagytakarítást!”

A Keresztény Községi Párt, Wolff Károly-irakciója a legelkeseredettebb ellenfele a szociáldemokratáknak és a szabadelvűeknek és ennek megfelelően a propagandaplakátjaik is a legélesebbek. Látható az egymás mellé állított fehér és vörös városháza a figyelmeztetéssel:

Válassz! A vörös városháza ellen küzd a Keresztény Községi Párt.

Azután egy másik plakátján a vörös kalapács viaskodik a fehér keresztrel és természetes, hogy a kereszt győz, mert a kalapács lezuhan.

A vörös ököl ellen a kereszt! — hirdeti Wolff Károly, de a szociáldemokraták nem látják a kalapács lezuhanását olyan tragikusnak, mert ők viszont így kedveskednek az ellenzéknek:

Asszonyok, csináljatok nagytakarítást a városházán!

Derék munkásasszonyok óriási seprükkel takarítják a központi városházát és kisérik Wolffékat, Rassay és Sándor Pál, a Nemzeti Szabadelvű Párt vezérei beledobták a hangulatba az új jelszót: Polgár, véd magad!

Fábián Béla, aki a Nemzeti Demokrata párt listavezetője, pedig apellál hűveire: Ha veletek voltam a bajban, legyetek velem a küzdelemben.

Erdemes még megemlíteni a plakátdzsungel két érdekes hajtását a Ripka-féle kormánypárt hatásos plakátjait.

Az egyikken süllyedő hajó viaskodik a hullámokkal a tengeren és a közelben már látható a mentőhajó, amely fel fogja SOS segélykérést:

„Jöjj a mentőhajóra! Szavazz az Egységes Községi Polgári Pártra!”

A másikon hatalmas merleg látható, amelynek egyik serpenyőjében a kenyér lehuzza a frázisokat és ígéreteket:

„Figyelj! Nem ígéretek, hanem kenyéret hoz az Egységes Községi Polgári Párt!”

A legujabb párt

És hogy a harc, meg a katona se hiányozzék, megalakult a legujabb párt, amely lövészárokban kézigránátott hajtó rohamsisakos katonát helyezett el a mentőhajó, meg a gersli-tök mellé: Ne tagadj meg! Szavazz az Egyesült Nemzeti Pártra!

Szórakozik a nagy város. Papirosan hadakoznak egymással a pártok és a rendőrség nem is törődik vele. Főlöleges levakarni hatóság kezeknek az írást a falakról, elvégzik ezt a pártok emberei. Amit ma éjjel kiragasztottak, az másnap már a földön hever és másik éktelenkedik a helyén. Így megy ez már két hét óta. És a pesti ember nevet.

Nevet a boletán, a szavazójegyek titokzatos eltűnésén, a plakátháborúságon, minden nevet, mint egy gondolatlan nagy gyermek...

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

Uj! Megnyilt Uj HOTEL-NORD szálloda

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 169 (az északi pályaudvar mellett)

Teljesen új épület, modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók árkedvezményben részesülnek

Nem üzleti fogás csak Karácsonyi ajándék

a „ELBE” és „HARISNYAHÁZ” 20százalékos árengedménye

„Elbe”

Calea Regele Ferdinand No. 19.

„Harisnyaház”

Cal. Reg. Ferd. 29. (Kis hid mellett)

RÁDIÓEREDMÉNY - A FÁRADHATATLAN, SZABATOS ÉS PONTOS MUNKA JUTALMA

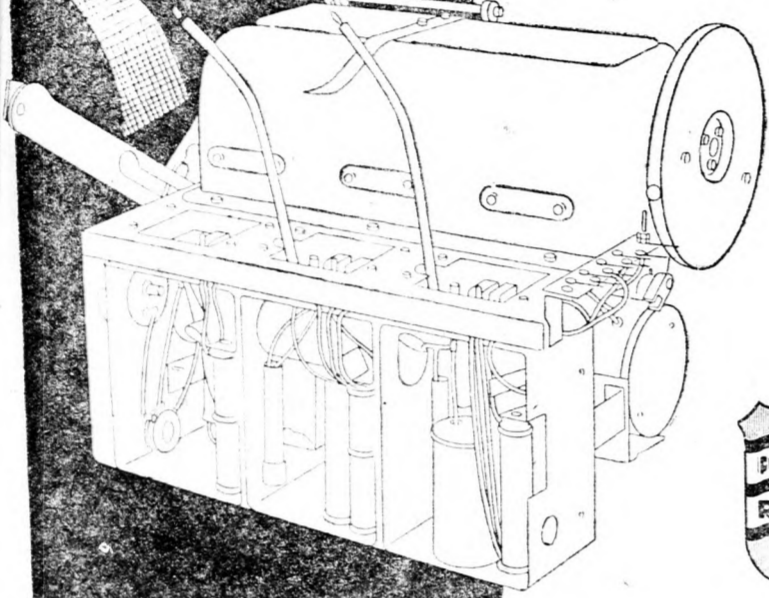

„PHILIPS” megtalálta a módját olyan összehangolt kondenzátorokat gyártani, amelyek karakterisztikája 1%-ra hasonló

Szükség volt a légköri változásokat és nedveségbehatalásokat kizárni, amit nagy fáradtsággal és technikai felkészültséggel lehetett csak elérni és így sikerülhetett egy mesterművet alkotni. A kondenzátorok tengelye 0,01 mm. alatti elhajlási hirtel van méretezve

Ez a szabatos munka mely a behangolást „egy egyetlen gombbal” tette lehetővé, eredményezte a 2511 típusú vevőkészüléket, amely az az utolsó szezonban rendezett külföldi rádiókiállításokon a legmagasabb kitüntést nyerte. Világhírnévre tett szert és vezet a rádiótechnika terén

Csak egy olyan szervezet mint a PHILIPS és fáradhatatlan tudományos kutatások hozhatták ezt léfő, bizonyítéka ennek a 2511 típusú készülék, amely minden téren vezet.

PHILIPS
HÁLÓZATI KAPCSOLÁS

A tábla vádtanácsa is elrendelte a vizsgálati fogságot dr. Caba László kolozsvári ügyvéd ellen

A sikkasztással vádolt ügyvéd fellebbezését a tábla visszautasította

Cluj-Kolozsvár, december 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy dr. Caba László kolozsvári ügyvédet három bünvádi feljelentésre család és sikkasztás vádjával a kolozsvári törvényszék előzetes letartóztatásba helyezte. Az ügyvéd fellebbezésére a törvényszék vádtanácsa még aznap délelőtt tárgyalta a sikkasztással vádolt ügyvéd ügyét és elrendelte ellene a harmincnapos vizsgálati fogságot.

Dr. Caba László, védőügyvédje, dr. Chilezan utján a táblához fellebbezett az ítélet ellen, amely ma került tárgyalásra a táblai vádtanács előtt. Dr.

Ghilezan védené nevében hangsúlyozta, hogy dr. Caba Kolozsváron lakással bír, egzisztenciája ide köti és nincs semmi valószínűsége annak, hogy megszökjön az ítélet elől. Kérte tehát, hogy minden garancia meg van arra, hogy Caba Kolozsváron be fogja várni az ügyében hozott ítéletet és a tábla rendelje el az ügyvéd szabadlábra-helyezését. A tábla azonban nem honorálta dr. Ghilezan érvelését és rövid tanácskozás után hirdette ki Dumitriu tanácselnök, hogy a tábla fenntartja a vizsgálati fogságot dr. Caba ellen.

Kemál pasa is elismeri Achmed Zogu bég királyságát

Albánia és Törökország is barátsági szerződést kötöttek

Tirána, december 13. Itteni politikai körökben az utóbbi időben nagyon sokat beszélnek azokról a tárgyalásokról, amelyek Törökország és Albánia között folynak. Ismeretes, hogy az összes államok közül egyedül Törökország volt az, amely nem ismerte el Achmed Zogu királyságát. Az utóbbi

időben Olaszország közvetítésével a török diplomáciai érintkezési pontokat keresett és talált is Albániával abból a célból, hogy a két állam között az újabb politikai együttműködést lehetővé tegyék. Grandi olasz külügyminiszter legutóbbi angorai tartózkodása alkalmával személyesen is arra kérte a

török diplomácia képviselőit, hogy kövessenek el mindent a diplomáciai viszony helyreállítására Törökország és Albánia között. Az első kísérletek azonban nem jártak eredménnyel, Kemál semmi körülmények között sem akart hallani arról, hogy Achmed Zogu béget királynak ismerje el.

Az utóbbi napokban azonban Tiránában olyan események játszódtak le, amelyekből itteni politikai körökben arra következtetnek, hogy rövid időn belül Kemál pasa is el fogja ismerni Achmed Zogu királyságát. Angorában is napról-napra erősödik az az áramlat, amely Achmed Zogunak az elismerését

követeli és ennek a célnak a szolgálataiban áll az az olasz törekvés, hogy a török-görög barátsági szerződés kötése után Törökország és Albánia között is barátságos legyen a viszony, sőt hir szerint a két muzulmán állam most arra is kapható, Mussolini intervenciójának a hatása alatt, hogy egymással barátsági és meg nem támadási paktumot kössenek. Ruzsdi bej török külügyminiszternek egy minap megjelent nyilatkozatából is arra lehet következtetni, hogy most már Törökország is szívesen látná a török-albán paktum létrejöttét.

Steeg szenátorok sikertelen megalakítania az új francia kormányt

Csütörtökre várják az új kabinet bemutatkozását. A jobboldali lapok rövid életet jósolnak az új kormányt

Párizs, december 13. A Hayas távirati iroda jelenti: Steeg szenátor, designált miniszterelnök megalakította kormányát.

Az új kormány a következő politikusközből alakult meg: Miniszterelnök és gyarmatügyi: Steeg, külügyminiszter Briand, belügy: Leygues, pénzügy: Germain-Martin, hadügy: Barthou, tengerészet: Sarraut, közoktatás: Chautemps, közmunkaügyi: Daladier, nemzetgazdasági és ipar-kereskedelmi: Loucheur, földművelésügyi: Boret, légügyi miniszter: Pailevé, kereskedelmi tengerészet: Danielou, postaügyi: Bonnet.

Caillaux kimaradt a kormányból. A lapok szerint Steeg a döntőbíró szerepét fogja játszani a radikális szocialistapárt és a demokrata köztársasági szövetség között.

Párizs, december 13. Steeg kormá-

nyának 18 miniszterét és 12 államtitkárát ma délben az Elysée palotában bemutatta Doumergue köztársasági elnöknek. A kormány első minisztertanácsának időpontját még nem állapították meg, de ez hivatott dönteni afelől, hogy az új kormány mikor mutatkozik be a törvényhozásban.

A déli lapok szerint a kormány bemutatkozása csütörtökre várható. Mivel Tardieu és Maginot párttörődékei távolmaradtak a kormányban való részvételtől, az új kormány nem számíthat 5-10 főnél nagyobb többségre a törvényhozó házakban.

Párizs, december 13. A jobboldali lapok rövid életet jósolnak Steeg kormányának. A baloldali sajtó ezzel szemben annak a reményének ad kifejezést, hogy a kormánynak sikerült többségre szert tennie.

A pozsonyi felsőbiróság hat havi börtönre ítélte egy erdőőrt, aki kilenc évig folytatott viszonyt saját lányával

Pozsony, december 13. Laukó Gábor erdőőr volt Stefunkó községben, Nyitra megyében. Felesége már régen meghalt és csak egy felnőtt lánya volt, akivel együtt lakott egy házban. A lány is már jó néhány évvel túl volt a harminc éven és az emberek egyáltalában nem találtak semmit azon, hogy a vénlánykorba hajló Lauko Mariának egymásután három gyermeke is született.

Fejtörésre csak az adott okot, hogy ki lehet a gyermekek apja, mert az anya formailag hajadon volt.

Amikor a harmadik gyerek megszületett, egyre határozottabb formában kelt szárnyra az a hír, hogy a gyermekek atyja nem lehet más, mint az erdőőr, aki így tulajdon gyermekeinek nagyapja is. A vizsgálat annak rendje és módja szerint megindult és az a szomorú ténnyel végződött, hogy az öreg erdőőr vérfertőzés miatt a bíróság elé került. Kiderült ugyanis, hogy Laukó Gábor formális házasságot folytatott saját lányával.

Kilenc éven keresztül tartott ez a természetellenes viszony az apa és leánya között s ebből a viszonyból származott a három gyermek. A bíróság előtt az eltévelyedett erdőőr nem tagadta, hogy viszonyt folytatott lányával, de azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy ez tiltott dolog. Megmagyarázták neki, hogy a törvény nem ismerése nem mentesíti a bűntetés alól, erre Laukó Gábor is belátta, hogy védekezése ügyetlen és hihetetlen volt s ezért hirtelen fordított egyet a köpenyegén.

Azzal állt elő, hogy a lány tulajdon képpen nem is az ő vérbeli lánya, mert amikor megnősült, felesége már szíve alatt hordta a gyereket.

Azután újból megváltoztatta vallomását és azt állította, hogy a lány a meglehetősen erkölcselen életet élt és a gyerekek nem ötle származnak.

A bíróság mindezek ellenére bűnösnek találta az erdőőrt és lányát s az előbbit nyolc, az utóbbit pedig egyhavi börtönre ítélte.

Az öreg nem nyugodott bele az ítéletbe és így került az ügy a pozsonyi felsőbiróság elé, ahol dr. Herr büntető tanácsa tegnapi foglalkozott vele. A másodfokú bíróság sem méltányolta az erdőőr védekezését, mindamelllett a büntetést, az enyhítő körülmények figyelembevételével nyolc hónapra szállította le.

Brazília is a bevándorlás beszüntetésére készül. Londonból jelentik: A British United Press jelenti Rio de Janeiróból, hogy a braziliai munkaügyi miniszter a növekvő munkanélküliség miatt javaslatot készít a bevándorlás felfüggesztése ügyében.

Ügyvédi határ-időnapló 1931

Teljes angolvaszonkötésben 480 Lei

Vidékre utánvétellel küldi:
Lepage, Cluj

Nézzé meg a Rózsa Royal drogueria kirakatait és meggyőződik mélyen leszállított

karácsonyi reklám árainról

Permetezők díszes kiállításban, parfüm- és szappan- és asztalták, manikűr-, fésű- és uti-felszerelések, kölni vizek, illatszerek

óriási-olcsó választékban

RÓZSA ROYAL drogueria, CLUJ, PIATA UNIRII 26. szám

A MU

Genf, december 13. melletti munkügyi Hivatala nemrégiben államaiban kimutatását, teljesen a várt mérték alá érdekelte országos térszámait nyilván azzal, hogy az országok állásait sabbban állítsa. Különösképp mutat a statisztikájában munkanélküli háromszorosában a statisztikát.

A Nemzetközi által kiadott adatok szerint Ausztriában munkanélküli még a múlt év munkanélküli segélyben részesült.

Belgiumban a biztosítótársaságok 1930 július végén a munkanélküli, 48,5 munkás volt, teljes munkanélküli munkanélküli végén a teljes 1.037, a rész 16.452 volt.

Angliában az év augusztus volt, akik munkanélküli voltak. Ezen munkanélküli volt az év augusztus 1.198.882 és 280.332.

Olaszországban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Magyarországban a statisztika szerint a munkanélküli volt, míg a munkások 13.922.

Németországban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Lengyelországban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Romániában az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Svédországban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Csehszlovákiában az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Japánban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Az Egyesült Államokban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Kanadában az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

A nagyobb ipari országok közül Franciaországban az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

Jugoszláviában az év augusztus 3.253.000, felelő időszakban volt. A munkanélküli munkások, akik az év augusztus 22,7 hasonló időpontban 228.

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Földrengés Törökországban. Londonból jelentik: Angorai jelentés szerint Erzerum és Erzindán közötti vonalon földrengés volt. Az összeköttetések a két várossal megszakadtak s így még nem tudják az okozott károkat és az embervesztéseket.

Erős havazás indult meg Németországban. Berlinből jelentik: Erős északkeleti légáramlás mellett tovább tart a hideg sarki levegő beáramlása. A birodalom területén csaknem mindenütt erős havazások indultak meg. A hegyvidékeken hóviharak vannak.

Szamárköhögés járvány a Salamon szigeteken. Londonból jelentik: A Times távirata szerint a Salamon szigeteken szamárköhögési járvány lépett fel, amely több mint ötszáz gyermeket követelt áldozatul.

A tápanyagok salakjának bomlási termékeinek 24 óránként távoznia kell a szervezetből. Artin dragée az a szer, mely fájdalom nélkül biztosan és kellemesen végzi el a béltisztítást nehéz feladatát. Kérje orvosától.

Kiegészítő jegyzék a Népszövetséghez a lengyel-sziléziai választási terror ügyében. Genfből jelentik: A lengyel-sziléziai választási atrocitások és németellenes terroreselekmények ügyében a német birodalmi kormány ma kiegészítő jegyzéket juttatott el a Népszövetséghez.

A zsidó főiskolai hallgatók pedagógiai osztályának egyesülete felkéri mindazokat, kik ezen a szakon vannak és az egyesületnek még nem tagjai, hogy belépés végett minél hamarabb jelentkezzenek a Menza irodájában, Str. Dorobantilor 11.

Házasság. Mandel Margit Baia Mare-ről (Nagybányáról) és Glück Károly Valea lui Mihailról (Érmihályfalváról) és hó 21-én délben 1 órakor Baia Mare-n házuknál tartják esküvőjüket, amelyen rokonaikat, jóbarátjaikat, ismerőseiket szívesen látják. (Minden külön értesítés helyett.)

Mérhetetlen értékű aranykincseket találtak Pompejiben. Rómából jelentik: Pompejiben, a Via Abundanti egyik házának pincéjében, az ókori romok közt folyó ásások során pénteken óriási értékű aranyleletekre bukkantak. A pincében először egy művészi kivitelű Apolló szoborra és több teljesen ép freskóra akadtak, majd pedig egy félg elkorhadt ládát találtak, amely színlükt volt drágaművű aranytárgyakkal. Az ásásokat azonnal abbahagyták és értesítették a leletről Majuri professzort, a kutatók vezetőjét, aki nyomban a helyszínre ment és a további munkálatokat az ő felügyelete és irányítása mellett folytatták. A láda tetejéről óvatosan eltávolították a földrétegeket és ekkor teljes káprázatosságában elétárltak az abban felhalmozott kincsek. Művészi cizellálású, fionn ötvösmunkával kidolgozott arany karkötők, gyűrűk, nyakláncok, diadémok, négyesemélyes arany étkezőkészlet, tányérok, tálak, képek, egyéb evőeszközök, továbbá a római császárság és a köztársaság idejéből származó arany és ezüst pénzék kerültek felszínre. A leletet Majuri professzor őrizete alatt beszállították a pompeji muzeumba, ahol azokat alapos szakértői vizsgálat alá fogják venni. A hozzáértők szerint a most kiásított kincsek műtörténeti értéke szinte felbecsülhetetlen. A további ásásokat a legnagyobb figyelemmel és elővigyázatossággal folytatják, mivel azt hiszik, hogy még több hasonló leletré fognak akadni.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes Ferenc József keserűviz szabadja teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurasthén embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerzetekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Moldovában és Bukovinában óriási havazások dühöngenek

Erdély északi részében megindult a havazás, a déli megyékben pedig szakadatlanul esik az eső

Bucuresti—Bukarest, december 13. (Az Új Kelet tudósítójától). A CFR vezérigazgatóságához beérkezett jelentések szerint az ország északi részében, különösen pedig Moldovában és Bukovinában irtózatos hóviharak dühöngenek, amelyek a vasúti közlekedést igen megnehezítik, sőt egyes helyeken teljesen elakasztották. Az elmúlt éjszaka emiatt több vonatot le kellett állítani és csak a

bukarest—bacaui vonal volt használható. Ugyancsak a CFR vezérigazgatóságához beérkezett jelentések szerint Erdély északi részében már megindult a havazás, míg a déli és nyugati részekben egyelőre szakadatlanul esik az eső. Bukarestben már két nap óta szakadatlanul zuhog.

Mindenkit érhet baleset!

Vásárlásainál ezért legyen figyelemmel azokra a cégekre, amelyek a **FONCIERA AGRICOLA** ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R.-T. ingyen balesetbiztosítást adják!

Havazások várhatók. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint süllyedő hőmérséklettel havazások várhatók. A hőmérséklet Budapestben ma délben 1 fok Celsius.

Az amerikai szenátusban nincs többsége a nemzetközi döntőbírószáki fakultatív záradékához való csatlakozás ratifikációjának. Washingtonból jelentik: A szenátusban jelentős ellenzék van a nemzetközi döntőbírószáki fakultatív záradékához való csatlakozás ratifikációjának. Politikai körökben kétségesnek tartják, hogy a ratifikációs javaslat kétharmad többséget elérhessen.

Intenzív munka intenzív táplálkozást igényel. Az Ovomaltine koncentrátum tartalmazza az energia forrásául szolgáló tápanyagokat. Minden dolgozó ember reggelre, uzsonnára Ovomaltine-t használjon.

Letartóztatták Ditrói Mórt, a magyarországi szingizgatók doyenjét. Budapestről jelentik: A magyar színházi körökben kínos szenzáció foglalkoztatja. A rendőrség letartóztatta Ditrói Mórt, a Vígyszínház volt igazgatóját, a magyar szindirektorok doyenjét, aki a kolozsvári Magyar Színháznak is igazgatója volt. Ditrói az utóbbi időben súlyos anyagi zavarokkal küzdött és legutóbb a legnagyobb titokban Fried Mórénál a Károly-körút 16. szám alatt bérelt lakásában rejtőzködött el. A rendőrség tudomást szerzett a tiltott játékról és hétfőn éjjel rajtaütött a játékosokon. 18 személyt tettenérték, akiket leigazolítás után szabadlábra bocsátottak. Ditrói Mór azonban letartóztatták. A volt szingizgató azzal mentegetőzött, hogy nem házárjátékokat játszottak, hanem csak róimztek, a rendőrség azonban ezt az állítást nem fogadta el valósnak. Ditrói Mór letartóztatásának híre hamar elterjedt a színházi világban és mindenütt megdöbbenést keltett. Ditrói fiatalabb éveiben huszárzásados volt és a múlt század végén került a színházakkal közelebbi érintkezésbe. Mint a kolozsvári, majd a Vígyszínház igazgatójának számos mai neves művész köszönheti neki felfedeztetését. Jubileumát tavaly ünnepelték.

Robbanás a toulousei tölténygyárban. Párizsból jelentik: A toulousei állami tölténygyárban robbanásnál a munkások közül tizenketten megsebesültek. Két sebesült a kórházban kiszervezett, egy harmadik a halállal vívódik. A katonai vizsgálatot megindították.

Autógyártás muzsikaszóval. Brüsszelből jelentik: Brüsszelben nemrégiben volt a Minerva autógyár kiállítása. A kiállításon óriási feltűnést keltett egy pazar luxusautó, amely egy indiai maharadzsza részére készült és amelyhez fogható eddig még nem látott a világ. Az autó pazar kiállítása minden képeletet felülmúl, arannyal, drágakövekkel van ékítve, az ülések százezreket érő szövettel vannak bevonva és a mechanizmus is remeke az autógyártásnak. A sok millióba kerülő luxusautó lehet is sikerült, mert a maharadzsza nemcsak hogy semmi pénzt nem sajnált, hanem még arról is gondoskodott, hogy a munkások a legnagyobb lelkesedéssel készítsenek el minden alkatrészt, hogy ugyyszólván legjobb énjük egy darabját faragják be a kerékbe, a gyertyakába, a kardanba. Hosszu fejtörés után rájött arra, hogy ezt csak úgy érheti el, ha a munkások lehető legjobb hangulatban dolgoznak és ezt viszont úgy vélte elérni, hogy egy kitűnő zenekart szerződtesse, amely a gyártás egész tartama alatt szelbnel-szebb nótákat huzott mindekinek a fülebe, akinek az autóval csak valami dolga volt. Kinek-kinek a kedvenc nótáját... Ambar talán lett volna egyszerűbb megoldás, ha ugyanis a ravasz maharadzsza abból a nótából juttatott volna a szokásosnál többet a munkásoknak, mit mindenki egyformán szeret: a banknótából. De az ötlet mindenestre figyelemreméltó és talán rövidesen megérjük, hogy ha egy rend ruhát rendel az ember, a szabó majd megkérdi: „A kilencedik szimfóniával parancsolja vagy anélkül? A főszabász a klasszikus muzsikát szereti, de a béleshez inkább a Donauwalzert ajánlanám”. Szinte beláthatatlan perspektívák nyílnak azok számára, akiknek semmi sem elég finom és drága.

Az Erdélyi—Bánati Országos Izraelita Iroda Elnöksége és Elnöki Tanácsa fájdalomtól mélyen sujtott szívvel tudatja, hogy az Iroda érdemduis ügyvezető elnöke

Főlisztelendő

Dr. Eisler Mátyás

ur,

a kolozsvári Hitközség főrabbija

folyó hó 13-án reggel mindnyájunk pótolhatatlan vesztésére és fájdalomra elhunyt.

Hitközségeink jogaik tántoritathatlan védelmezőjét. Irodánk egyik megszervezőjét, alapításától kezdve vezetőjét és szellemi irányítóját veszítette el a megdicsőültben.

Áldott emlékét hűséggel zárjuk szívünkbe!

Amily munkás volt élete, olyan esendes legyen pihenése!

FOGALOM

a közönség körében a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20 százalékos engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek. **LEGOLCSOBBAN** nálunk étekezhet, mert olcsó arányból külön kedvezményképpen (P. 150-es menüt kivéve)

10 SZAZALEK engedményt adunk **SEMMI** költsége sem az érkezőkor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral.

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

PARK Szálloda Budapest

VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával

NAPRÓL-NAPRA

Owerson amerikai szenátor, Wilson elhalt elnök legteljesebb munkatársa meghalt. Ő javasolta a háború ideje alatt a szenátusban, hogy bizalmat emg Wilsont korlátlan hatalommal az Egyesült-Államok hadiszereplésének korlátlan irányításával, amit sikerült is elérnie. A határozatot nevére Owerson-aktának nevezték el.

Newyorki jelentés szerint a bankesődök áradatában nincs megállás. A Garanted Building an Loan Asocied Bank, amely a Bank of Hollywooddal állott szoros összeköttetésben, esőbe jutott. A bankot saját igazgatója is megkárosította, mert öt esztendő alatt nyolcemillió dollárt sikkasztott el a betétesek pénzéből. Az igazgatót letartóztatták. Kihallgatása során beismerte bűnét. Az amerikai lapok szerint ez a sikkasztás a legnagyobb arányú, ami Amerikában valaha történt.

A cubai Habanából jelentik, hogy a forradalmi agitáció miatt letartóztatták főiskolai hallgatók érdekében az egyetemi tanárok eljártak a hatóságoknál, de semmi eredményt nem értek el, sőt őket is őrizetbe vették fenyegettek meg. Habanában most oroszországi munkások, 200 orvos hétfn abbahagyja közfunkcióját.

Newyorki jelentés szerint Schmelinget kötelezik arra, hogy mérkőzésre álljon ki a Chicagóban tartandó Stribbling—Griffith mérkőzés győztese ellen. Ha Schmeling december végéig nem írta alá a mérkőzésre vonatkozó megállapodást, akkor a szövetség meg fogja fosztani világbajnoki címétől.

Ottawából jelentik, hogy a kanadai Edmontonban rejtélyes baktérium fertőzte meg a műtétet után a betegeket. Eddig már öt haláleset történt. Az esetéről a közegészségügyi minisztérium jelentést kért és az egész kórházat fertőtlenítette.

Az amerikai vámhivatal magas vámmal akarta sújtani azt az emlékérmét, amelyet a pápa küldött Edisonsnak az ősz feltaláló által felajánlott arany diktafonért. Edison többirányú intervenciók után végre vámmentesen meg kapta a pápai érmet.

Kairói jelentés szerint a közeli Béli Sufi városkában egy házjal beomlott s az egyik lakót maga alá temette. A mentési munkálatok közben a szomszédos épület is összeomlott és a mentési munkálatokat végző tűzoltókat is eltemette. Eddig hét halottat és hat életveszélyes sebesült emeltek ki az omlottak alól.

Hogy meg ne kapja az influenzát szopogasson Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 lej.

Nagy pénzügyi és politikai botrány Monacóban. Párizsból jelentik: Monacóban nagy botrány tört ki. A nemzeti tanács elnökét, Marquet-t felfüggesztették tisztségétől. A felfüggesztés a monacói herceg utasítására történt. Marquet-t különböző gyanús pénzügyi manipulációkkal vádolják. Állítólag nagy szerepe volt a Banque Immobiliere de Monaco összeomlásában.

— Megala diákszövetség tanuló zsidó ják valóra, születeket eg alakítására. kolozsvári eg vasárnap dé hivja meg a tandó gyűlé zsidó diáksz első lépései f

— Szivhar Bécstől Nén tik: Tegnap adást tartott adás kapcsár rejeket és az tottak Német előadás kere próbálták ne nem kísérlet akiknek sziv bitották a rá érkező jelent resen sikerült zőrejeket na

— A Népsz gyarság ellen magyarorszá felhatalmazta közölt levelek sajtóper ind gyelmükbe a járás indítás nek keretében jelzett okirat hogy a hamis legyen.

— Mérges k halott, London indiai Madras következtében vesztette. A egy missziós k korlatot, ebéd össze és nem nyien meghal ben a diákok kigyót találtá totta, hogy a kigyóméreg meghalt a kór

— Elmarad A Haggibbor dr. Eisler Má — elmarad.

— Meghalt Bécstől jelent halt negyven Károly einsten roly négy év Eisenstadtban, csabának volt sárnap déleő Glasner Akiba rabbija sógorá gultban.

— Műsoros iparosok agm ber 21-én a kol sület, a Poale rendez aggme Cedek évről-év dezyényét abbe intézményei fe me, amelyet pr nélkül érvénye két év óta tar sok, azonban a gyarapodik és ház kibővítésé ebbe a jóléti jelent az aggme akik becsületes dennapi kenyé vagyon gyűjt konyát nyugala jó ellátásban t tely érdekében kult, amely h büffé számára. Az aggmeház háziasszonyoka szívvél egy a teletjegyek kios

— Római tem Londonból jelen mellett egy rég római temető fel. Egyelőre h tak meg, amely ket, ékszereket tábla“, amelyen ismeretlen ellen szórta, hozzátév fogják taláni, l viseljen. A sz jobbról balfele táblába kilene v — a régészek sz azt a hatást tul módon megátko

Megalakul Kolozsváron a zsidó diákszövetség. A kolozsvári egyetem tanuló zsidó diákok régi vágyukat váltják valóra, amikor megtették az előkészületeket egy zsidó diákszövetség megalakítására. Az előkészítő bizottság a kolozsvári egyetem összes zsidó diákjait vasárnap délután három órára ezután hívja meg a menza olvasótermében tartandó gyűlésre, amely hivatalosan a zsidó diákszövetség megalakulásának első lépései fölött dönteni.

Szívhangokat továbbított a rádió Bécsből Németországba. Bécsből jelentik: Tegnap este rendkívül érdekes előadást tartottak a bécsi rádióban. Előadás kapcsán szívhangokat, légzési zörejeket és az izomfeszítés zaját továbbították Németországba, megfelelő kísérő előadás keretében. A szívhangokat ki próbálták nemesak az embereknek, hanem kísérleti nyulaknak és egereknek is, akiknek szívhangjait ugyancsak továbbították a rádióban. A Németországból érkező jelentés szerint a kísérlet tökéletesen sikerült. A szívhangokat és légzési zörejeiket nagyszerűen lehetett hallani.

A Népszava sajtópert indít a Magyarorságra ellen. Budapestről jelentik: A magyarországi szociáldemokrata párt felhatalmazta a Magyarorságra c. lapban közölt levelekben szereplő tagjait, hogy sajtópert indítsanak a lap ellen és figyelmükbe ajánlotta külön bünvádi eljárás indításának helyes voltát, melynek keretében kérhetik az eredetieknek jelzett okiratok hatósági lefoglalását, hogy a hamisítók kiléte megállapítható legyen.

Mérges kigyó a leves-katlanban: 46 halott. Londonból jelentik: Erődeben az indiai Madras közelében kigyómérgezés következtében negyvenhat diák életét veszítette. A diákok, akik valamennyien egy missziós kórházban folytattak gyakorlatot, ebéd után eszméletlenül estek össze és nem sokkal később valamennyien meghaltak. A katlanban, amelyben a diákok levesét főzték, később egy kigyót találtak és a vizsgálat megállapította, hogy a levesben nagymennyiségű kigyómérget volt. Kigyómérgezésben meghalt a kórház szakácsa is.

Elmarad a Haggibbor teadélutánja A Haggibbor mára hirdett teája — dr. Eisler Mátyás főrabbi halála miatt — elmarad.

Meghalt az eisenstadti főrabbi. Bécsből jelentik: Péntek délután meghalt negyvennyolc éves korában Klein Károly eisenstadti főrabbi. Klein Károly négy év óta lelkipáztorkodott Eisenstadtdban, azelőtt 15 évig Békéscsabának volt főrabbija. Temetése vasárnap délelőtt tizenegy órakor lesz. Glasner Akiba Kolozsvár ortodox főrabbija sógorát gyászolja a megboldogultban.

Műsoros estély a kolozsvári zsidó iparosok aggmenháza javára. December 21-én a kolozsvári zsidó iparosegyesület, a Poale Cedek műsoros estélyt rendez aggmenháza javára. A Poale Cedek évről-évre megismétli ezt a rendezvényt abból a célból, hogy szociális intézményei fejlődjenek és hogy az eszme, amelyet programjába vett, maradék nélkül érvényesüljön. Az aggmenházat két év óta tartják fenn a zsidó iparosok, azonban az igénylők száma egyre gyarapodik és szükség van az aggmenház kibővítésére. Aki betekintést nyert ebbe a jóléti intézménybe, tudja mit jelent az aggmenház. Az olyan emberek, akik becsületesen dolgoztak meg a mindennapi kenyérért és akik nem tudtak vagyonot gyűjteni, e helyen életük alkonyát nyugalomban, tiszta lakásban, jó ellátásban tölthetik. A műsoros estély érdekében egy hölgybizottság alakult, amely házról-házra jár, hogy a büffe számára adományokat gyűjtsön. Az aggmenház vezetősége arra kéri a háziasszonyokat, hogy támogassák jószívvel egy a bizottságot, mint a tiszteletjegyek kiosztogatóit.

Római temetőt találtak Angliában. Londonból jelentik: Az angliai Baldoock mellett egy régi temető közelében nagy római temető maradványait fedezték fel. Egyelőre hatvanhárom sírt nyitottak meg, amelyekben római hamvedreket, ékszereket és ólomból öntött „átok-tábla”, amelyen egy római urnő fejére ismeretlen ellensége az ég minden átkát szórta, hozzátevé, hogy az átkok meg fogják taláni, bármilyen más nevet is viseljen. A szöveg fordított irányban, jobbról balfelé van a táblára véste és a táblába kilenc vasszöveget vertek, aminek — a régészek szerint — a római babona azt a hatást tulajdonította, hogy az ilyen módon megátkozott áldozat megbénul.

MÁR CSAK

7

Nevezetes dátum, határhő, sorsfordulópont minden ember életében

Nyeremények kifizetője: **ALBINA BANK**

nap van december 21-ig

A kolozsvári mentők készpénz-sorsjátékának húzási napjáig!

100 leivel 3,450.000 lejre játszik

1,000.000

Sorsolási eredményről hírlapi és hivatalos nyereményjegyzék

Főnyeremény:

100 leivel készpénzben

Sorsjegyek az ország minden városában kaphatók: Bankokban, piaci árusoknál, tőzsdékben, fodrász- és más üzletek helyiségekben, úgynököknél stb. Sorsjegyek rendelhetők: 117 lej előzetes befizetés ellenében: Központi sorsjegyiroda Cluj—Kolozsvár, Str. Memorandului 16. szám. — Telefon: 833. sz.

Párizsban kongresszust tartott az antiszemitizmus elleni liga

Párizs, december 13. Az Antiszemitizmus Leküzdésére Alakult Nemzetközi Liga francia szekciójának december 6-án és 7-én tartotta Párizsban második kongresszusát, amelyen számos delegátus és igen sok vendég jelent meg.

Simon Goldenberg jelentést tett zsidó mezőgazdák Franciaországba való bevándorlásáról. A jelentés után rövid vita indult meg. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben javasolták a zsidók mezőgazdasági letelepítését. Marcel Féder referált a zsidó bevándorlásokról. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a kongresszus a zsidók Franciaországban való szisztematikus és rendezett bevándorlását ajánlja. Egy uttal azonban rámutat azokra a nehézségekre, amelyek a gazdasági krízis kö-

vetkezéskor Franciaországban is felmerültek.

A liga francia szekciójának elnöke, Bernard Lecache a liga munkájáról és különös tekintettel a politikai pártokhoz való viszonyáról tartott előadást. Az erre vonatkozó határozati javaslat kihangsúlyozza, hogy a liga távoláll ugyan a cionizmustól, azonban a cionisták ellen nem harcol. A központi bizottságba beválasztották: Germaine Corrot kisasszonyt, továbbá Bernard Lecachet, Georges Piocht, Is. Krzikowskit, S. Goldenberget, Pierre Parafot, Marcel denberget, S. Weissmant, M. Federt, Lazare Rachlinet, Leon Rudint, Sch. Schwarzbardt, Pierre Parafot, Marcel Kahnt, Joseph Fischert.

Ötszáz halálos ítéletet hoztak az államfordulat óta Csehszlovákiában, de csak hét embert végeztek ki. Prágából jelentik: Köztudomású, hogy a köztársaság elnöke halálos ítéleteknél — ha csak a legesekélyebb enyhítő körülmény forog fenn — élni szokott a megkegyelmezés jogával és számos bűnös büntetését változtatta át az elnöki kegyelem bitó helyett életfogytiglani fegyházra. Most készült el a halálos ítéletek statisztikája, amelyből megállapítható, hogy az államfordulat óta a csehszlovák köztársaságban ötszáz vádlottat ítélték halálra. Ezen ötszázból a halálos ítéletet csak hét bűnösön hajtották végre, akik érdemtelenek voltak minden kegyelemre és büncselekményüknél enyhítő körülményt találni nem lehetett. Mindenestre jellemző ez a statisztika, amely élesen visszatükrözi Masaryk elnöknek a halálbüntetéssel szemben elfoglalt álláspontját.

A német birodalmi gyűlés utolsó ülését tartotta karácsony előtt. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés ma tartotta karácsonyi szünet előtti utolsó ülését. Legközelebbi ülés február harmadikán lesz. Január hónapban a birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága a költségvetést fogja tárgyalni.

Hogyan büntetik a gyorsajtást Amerikában? Londonból jelentik: Callendre detroit-i törvényszéki bíró a hajtási rendelet ellen vétő autózvezetőkre valóságos iskolai büntetéseket ró ki. A tettesnek a rendőrállományon kell jelentkeznie, ahol egy rendőr jelenlétében százszor vagy ezerszer le kell írnia bűnét, például: „Gyorsan hajtottam”, vagy „Balra fordultam, holott a előttem vörös lámpa égett”. A munka elkészültével a bűnös személyesen mutatja be „dolgozatát” a bírónak, aki hatalmas fejmossaállal fejezi be az eljárást.

A cluji Izraelita Hitközség és Chewra-Kadische Elnöksége a legmélyebb fájdalomtól lesújtva adja tudtára mindenkinek, hogy a Hitközség érdemes és 40 éven át volt lelkipáztora

Főtisztelendő

Dr. Eisler Mátyás

főrabbi Ur,

az Orsz. Izr. Iroda üv. elnöke, az Erdélyi Bánáti rabbi-egyesület, a Jewish Agency erdélyrészi elnöke, a Steaua Română rend tisztje, stb., stb.

életének 66-ik évében folyó hó 13-án reggel megszűnt élni.

Mérhetetlen veszteség, mely a megboldogult elhunytával hitközségünket és szentegyletünket érte: igaz lelki atyánk és legfőbb támaszunk dőlt ki közülünk, pótolhatatlan úrt hagyva soraink között.

Drága halotunk földi tetemeit december hó 14-én, vasárnap d. u. fél 2-kor a Ferdinánd király uti templomunkban tartandó gyászszertartás után a Házsongárdi zsidó temetőbe kísérjük és elhunyt Szeretetei mellé helyezük örök pihenőre.

Emlékét soha nem muló kegyelettel fogjuk megőrizni!

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Vasárnap, december 14.

Bukarest. 15: Dinicu zenekar. könnyű és román zene. 17.30: Dinicu zenekar. 19: Grammofon.

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika. 11: Egyházi ének. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. A hangverseny szünetjében: Budapest készül a karácsonyra. (Heti krónika). 2: Grammofonhangverseny. 3: A Rádió Élet gyermekjátsszó órája. 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.15: A városi Színház együttesének műsoros estélye. 7.30: Salamon kabaré. 8.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Id. Debrecei Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Belgrád. 20: Kamarazene. 21.40: Grammofon.

Berlin. 22.15—0.30: Táncezen.

Bern. 17: Klasszikus operettrezsledek. 20: Kamarazene.

Pozsony. 20.10: Madudzinski R. zongoraversenye. 21: Kabaré. 22: Prága.

Breslau. 15.45: Mandolinzene. 17.10: Szórakoztató zene.

Hamburg. 18.20: Dupuy: Csel és szerelem c. operája. 21: Kis hangverseny. 23: Táncezen.

Kattovitz. 21.40: Zongorajáték.

Milánó. 20.30: Grammofon. 21: Opera a Scalából.

München. 21.30: Szórakoztató zene. — 22.20: Éjfélig kávéházi zene.

Oslo. 17.60: Harangjáték. 22.05: Rádiózenekar. 23: Tánegrammofon.

Prága. 22: Novák: A lámpa c. operája.

Róma. 20.40: Lehár: A vig özvegy c. operettje.

Stuttgart. 18.30: Handel: Izrael Egyiptomban c. oratóriuma.

Varsó. 20.30: Barblan-Opielska szopránénekesnő és Tamara Bay zongoraművész nő svájci-estje. 21.40: Tamara Bay zongoraművésznő.

Bécs. 18: Félóra román zene zongorán. 22.55: Korgold-jára Petrov Emil énekével.

Zürich. 20: Mozart zongoraszonáták. — 20.30: Olasz dalok és táncdalok, majd házizenekar.

Hétfő, december 15.

Bukarest. 12: Grammofon. 16: Moscopol zenekar. Könnyű zene. 17.30: Moscopol zenekar. 19: Grammofon. 20: Rádiózenekar. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Novák: Csikós-induló. Strauss J.: Északentengeri képek. Verdi: A végzet hatalma. Wagner: Részletek a Walkírból. Swendsen: Román. Perényi G.: Magyar karneval. Sztára: Két magyar népdalírat. Berényi: Enyém vagy holtomiglan. Mondd miért szeretlek — keringő. 9.30: Hírek.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3: Piaci árak. 4: Aszszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Egy nagy magyar festő tragikus pályafutása”. SSebestyén Ede előadása. 5.30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 6.30: Német nyelvoktatás. — 7.10: „Roald Amundsen emlékének”. Irta és felolvassa Halász Gyula. — 7.45: Száműzöttek. Utolsó szárnycsapás. A virágember. A fiu nem üthet vissza. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Szabó-Guy László jazzbandjének hangversenye. Vig Miklós Miklós közreműködésével. 11: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért szállóból.

Belgrád. 17: Hangosfilm közv. 20: Rádiózenekar. 22.50: Balalajka.

Berlin. 20: Szórakoztató táncok. 21.10: Grothe: Stein című hangjátéka. 23.30—0.30: Táncezen.

Bern. 20.30: Vokal-kvartett. 21.40: Jódizás. 21.50: Svájci dalok. 22.15: Éjjeli hangverseny.

Breslau. 20.15: Verdi: Simone Bocca-negra c. operája.

Milánó. 20.30: Szimfónikus hangverseny.

Bécs. 19.45: Eysler: Első bál című operettje.

Oslo. 17: Szalóznene. 20.30: Holter Iván zeneművei. 22.05: Flood esellőművész játéka.

Prága. 21.10: Japán hangverseny.

Varsó. 20.30: Puccini: Pillangó kisasszony c. operája grammofonon.

KÖZGAZDASÁG

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. és a Közgazdasági Bank Rt. fuziója

Timisoara—Temesvár, december 13. A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság és a Közgazdasági Bank Részvénytársaság ma megtartották igazgatósági üléseit, amelyeken egyhangulag elhatározták a két intézet fuzióját. A fuziót úgy tervezik, hogy a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság a Közgazdasági Bank Részvénytársaság összes aktívait és passzívait átveszi. A részvényesre tekintetében az igazgatóságok közgyűléseinek azt a javaslatot fogják előterjeszteni, hogy minden 1930. évi szelvényrel ellátott 5 darab Közgazdasági Bank részvény 8 darab ugyancsak 1930. évi szelvényrel ellátott Temesvári Bank részvényre cseréltesék ki. A Közgazdasági Bank azon részvényeseitől, akik ezzel a részvényeserejogukkal élni nem kívánják, a Temesvári Bank az 1930. évi szelvényrel ellátott részvényeiket darabonként 825 lej készpénzre átveszi. A két intézet igazgatóságainak erre vonatkozó javaslatai a folyó hó 23-ára egybehívandó közgyűlések elé kerülnek.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság és a Közgazdasági Bank, mely utóbbi intézet részvénymajoritása a Temesvári Bank birtokában van, tudvaleg eddig is szoros üzleti barátságot tartottak fenn. Amikor a két intézet igazgatósága alapos megfontolás után megállapodott, hogy egy nagyobb szervezetre egyesítse a Közgazdasági Bankot, amely intézet 25 éves fennállása óta megbízható működése és klientelájának gondos kiszolgálása által főleg a komerciális jellegű banküzlet terén elismert nevet szerzett magának, — ebben az elhatározásban a két intézet igazgatóságát egyöntetűen az a meggyőződés vezette, hogy a két bank részvényeseinek és klientelájának egyaránt előnyére fog válni, ha az eddig külön vezetett két intézetet egy üzleti téren, mint szervezeti szempontból egységesítik. A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.

nak gondja lesz a Közgazdasági Bank Rt. igen egészséges üzletének ápolására, nemkülönben az üzleti kontinuitás biztosítására és kiváltképpen súlyt fog helyezni arra, hogy a Közgazdasági Bank régi klientelája az egyesített intézetnél is megtalálja a régi megszokott kezelést. Nyiri Jenő, a Közgazdasági Bank Rt. alapítója és érdemleges vezérigazgatója, aki már eddig is helyet foglalt a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. igazgatóságában, előkelő pozícióban az egyesített intézet szolgálatába fogja állítani értékes munkaerőjét és hosszú éveken át gyűjtött tapasztalatait és ugyancsak működési teret foglalt kapni a Temesvári Banknál azok, akik a Közgazdasági Banknál Nyiri vezérigazgató kipurított és bevált munkatársai voltak.

A fuziónak számottevő jelentősége van a Bánság általános gazdasági érdekei szempontjából is: a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. a Közgazdasági Banktól átvett új klientelával gazdagítva és megnyerve a beolvastott bank bevált üzletvezetésének közreműködését, abban a helyzetben lesz, hogy Temesváron gyökerező és innen ugyszólyán egész Új-Romániára kiterjedő gazdasági pozícióját tovább kiépítse. Ebben a munkában a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságot ismert bel- és külföldi nagyrészvényesei továbbra is változatlanul a legmesszebb menő módon támogatják.

December 27-e után nem szabad 45 foknál gyengébb rumot és konyakot árulni. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium a pénzügyminisztériummal egyetértőleg szigorú utasítást adott ki arra vonatkozólag, hogy a 45 foknál gyengébb erőségű konyakot és rumot, melynek árusítása az új szesz törvény szerint tiltva van, kocmák és egyéb üzletek is f. hó 27-én tul ne árusítsanak s az ez ellen vétőket a legszigorubbán büntessék.

Színház—Mozi

A Román Opera műsora

Vasárnap, december 14-én (délután): Traviata.

A MAGYAR SZÍNHÁZ TRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

Horváth Árpád bucsurendezése: Válás után. Hétfőn és kedden este Bisson páratlanul mulatságos francia bohózatát, a Válás után tüzte műsorára a színház. A pikáns, de jóízű nem sértő francia bohózatirodalomnak nincs ennél jobbízű, kedvesebb, ötletesebb remeke. Az előadást Horváth Árpád rendezzi, aki hat heti vendégzereplése után most visszatér a budapesti Nemzeti Színház rendezői asztalához. Kolozsvár közönsége régen nem kapott igazi, telivér francia bohózatot s Horváth Árpád zseniális rendezésében most hozzájut ehhez a finom csemegéhez is. Az előadásnak Betegh Bébi, Komár Juliska, Miklóssy Margit, Ihász, Tóth Elek, Fülöp Sándor, Leóvey Leó a főerőségei.

Esti előadás mozhelyárrakkal. A karácsonyi ünnepek előtt a szerényebb pénzvonalok között élő embereknek máskor is kevés volt a pénzük, hát még manapság. A színház azonban mindenkinek lehetővé hajtja tenni az olcsó, bufelejő és mégis művészi szórakozást s ezért szerdán este kivételesen mozhelyáras előadást rendez. Ez alkalommal A csunya lány című remek operett kerül színpadra Kondor, Betegh, Tompa, Ihász stb. fellépésével.

Stolcz Hilda Kolozsváron. A kolozsvári színháznak volt még nemrég tehetős kezdő tagja Stolcz Hilda, aki rövid egy-két év leforgása alatt az Ufa ünnepelt sztárjává lépett elő s a Trojka című filmben világsikert ért el grandiózus alakításával. Stolcz Hilda most pár napra Kolozsvárra érkezett s három ízben, csütörtökön, pénteken és va-

sárnap fellép a színházban. Csütörtökön és pénteken Wedekind csodaszép darabjában, a gyermekszerelem tragikus elemeit tárgyaló Tavasz ébredésében fogja játszani Wendla szerepét, amelyet most Berlinben is reá osztottak ki. Vasárnap este pedig a Nebántsvirág című, méltán népszerű, bájos operettben bucsuzik el ismét Kolozsvártól Stolcz Hilda.

Tiszturak a leánynevelőben. Szombat este egy gyönyörű francia nagyoperettet, a Tiszturak a leánynevelőben című csodaszép zenéjű, szinte vigoopera számba menő, hallatlanul mulatságos darabot ad elő a színház. Erre az igazán kivételes értékű, elragadó operettre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Elővételi jegypénztár: Ellenkék könyvkereskedés. Főter.

Vasárnap d. u. fél 6: Szólik az asszony. Kondor, Betegh, Tompa, Ihász stb. fellépésével, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este 9: Csodabár. Új attrakciókkal. Ssz. 94.

Hétfőn fél 9: Válás után. Francia vigjáték, Horváth Árpád bucsurendezése. 16. Premiérbérl. Ssz. 95.

Kedden fél 9: Válás után. 20. B. bérl. Ssz. 96.

Szerda fél 9: A csunya lány. (Kondor, Betegh, Tompa, Ihász stb. fellépésével. Mozhelyárrakkal: 10, 20, 30, 40, 50 lej. Bérl. szünetben. Ssz. 97.

Csütörtök fél 9: Tavasz ébredése. (Stolcz Hilda vendégjátéka, új szereposztás

ban, új betanulásban. 22. A. bérl. Ssz. 98.)

Péntek fél 9: Tavasz ébredése. (Stolcz Hilda vendégjátéka. 21. B. bérl. Ssz. 99.)

Szombat fél 9: Tiszturak a leánynevelőben. Francia nagy operett. Kondor, Betegh, Nádor, Réthely fellépésével. 17. Premiérbérl. Ssz. 100.

Vasárnap d. u. 6: Meluzina. (Operett-újdoncság, mérsékelt helyárrakkal. Ssz. 101.)

Vasárnap este 9: Nebántsvirág. (Stolcz Hilda vendégjátéka. Bérl. szünetben. Ssz. 102.)

Hétfő: Tiszturak a leánynevelőben. (Másodszor. 23. A. bérl. Ssz. 103.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

A Magyar Színház új műsorának a „Csillagok utja” tegnapi előadásain nagyszámú közönség gyönyörködött Greta Garbo és Lars Hanson művészi játékában. A „Csillagok utja” az amerikai Metro-Goldwyn egyik legkiválóbb alkotása, amelynek főszerepébe Greta Garbo legszebb, leghatalmasabb alakítása. Ez a pompás filmatrakció már csak két napig, ma, vasárnap d. u. fél 3 és 4 órák, valamint holnap, hétfőn 3 előadásban 3, 5 és 7 órák kerül vetítésre. Helyárrak valamennyi előadás alkalmával 20 és 10 lej.

Ma, vasárnap d. e. 11 órák matiné

TEMPO HAROLD.
a főszerepben Harold Lloyd

Ma, vasárnap d. e. 11 órák matiné a Magyar Színházban. Vetítésre kerül Harold Lloyd legszenzációsabb burleszk vigjátéka, a Tempo Harold. 7 felvonásban. Helyárrak 15 és 10 lej.

Vasárnap d. e. 11 órák: Matiné. Vasárnap fél 3 és 4 órák: Csillagok utja. Dráma 7 felvonásban, a főszerepekben: Greta Garbo és Lars Hanson. Helyárrak 20 és 10 lej.

Hétfőn 3, 5 és 7 órák: Csillagok utja. Dráma 7 felvonásban, a főszerepekben: Greta Garbo és Lars Hanson. Helyárrak 20 és 10 lej.

„GALLIA” R.-T.

Francia-Román selyemgyár
Bucuresti, Piața Lupaica, Piațutul Bunascu Pop
Fiókküzet: Kolozsvár, Str. General Neculcea (Kornis-u.) 2
(Renner palota)

selymek

ruha, fehérnemű és kabátok részére.
Utolsó divat szín és minőségekben, a

lyon- és párizsi

központunkból

Crepe de Chine-ek különböző minőségben
Crepe Mongol

Voile Georgette

Crepe Satin

Soie Lavalble mosóselyem stb. stb.

Ajándékképpen

adunk: egy üveg finom „LUBIN” francia parfümöt minden vevőnknek, akik december hóban egy ruhára való selymet vásárolnak

Crepe de chine-ek 200 Lejtől kezdődőleg méterenként

Csak tiszta, valódi selyem áruk.

Az ország legolcsóbb árain!!!

Apro hirdetések

Szörme bundákat 3500 és szörme galériók 350 lejtől kaphatók, V. Jánky, Fő tér 22. Udvar.

Készpénznel többet ér egy izléses kézi munka. Vásároljon Fisch Böske kézimunkaszalójában, Malom u. 16.

Légházó vattaszinor (elszakíthatatlan) ablakra és ajtóra, l. ábtörők Boskovicsnál Cluj, Reg. Maria 15.

„EXPRESS”

libahuscsarnok

Szállít a legolcsóbban Romániában Frissen olvasott libazsirt, libabört, füstölthust minden mennyiségben. Megrendelésnél ügyeljen a címre!

FRIEDMANN M. ORADEA

Piața Mihai Viteazul 11

Ezüstöt legmagasabb napiáron vesző „TACAMUL” ezüstárugyár, Kornis ucca 6, Renner palota mellett.

Iparvállalat keres perfekt román, német magyar gép- és gyorsíró. Ajánlatok „1931” jelűre a kiadóba kéretnek.

Széchenyi tér környékén száraz pince- vagy padláshelységet keresek. Cim Hosszu ucca 1 fűszerüzlet.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívül izletes ételek. Figyelmes kiszolgálás. A vaj és tejneműek saját készítményeim. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Regală Ferdinand 10.

Jókarban levő ajour és csipkevarró-gép olcsón eladó. Cim a kiadóban.

36 éves, intelligens, izraelita konfekció és textilkereskedő benősülne konfekció, vagy textilüzletbe. Csak komoly levelekre válaszolok. „Malbis arumin” jelűre a kiadóba.

ILLUSTRATION

Karácsonyi száma

LEPAGE-nál, CLUJ

280 lej 140 oldal rengeteg csodás kivitelű, színes műmelléklet, illusztráció, érdekesítő olvasmány. Postán utánvét.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉ:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Si ruhák, impregnált szövetből,
cipők, zsiros bőrből.

Korcsolyák és Cipők

Schuster Emilnél

Hat teljes
nak a képv
Cuza profess
tizmus kiapa
tola. Termes
ből öt és fel
nak és „elint
jasi professz
zében nem
többségi kép
sem pedig a
háborodott r
sük, mindez
adandó valas
tént, amely t
egyenlőségről
elés feltételei
totta a kisel
szetesen a sz
sági viszonyo
működésre
polgárait és
erőt.

Erre a leg
professzor is
szolni. És val
A képviselők
noki emelven
kecskeszakáll
tes csiptetője
nyegető pill
demokrata és
padsorai felé
hamarosan k
sem zavarta.
fejtette az ar
s felsorakozta
amelyeket a
a hírhedt Cior
a zsidóság ell
vérvadtól kez
törökveség mi
nép terhére
feledkezve m
vétségnek, m
méltatásáról
a világháború
a békeszerző
dette meg Cu
rend tulajdot
ilyenek, első
ságrt. De —
ják azokat a
amelyek a m
világnél meg
ezeknél fogva
üzni az orszá
ténni, mihely
kapja a meg
sára. Paleszt
őket engedni,
tényeké, meg
szor azon a
Uganda felel
kolonizáció e

Kár volna
vel és vádjait
törő vállalkoz
megkeresni
vadjainak ta
ben annyi az
állítás autom
folja meg a
felviharzó de
ségi képvisel
báit fogadták
ennek a besz
zonnal teljes
radt volna, h
rándul ki a k
a pontnál az
lésügyi min
közbelépni és
apostolt arról
külpolitikai p
tával össze
hazafi.

Cuza ur me
boru előidézés
sek megkötés